

Europeiska
kommissionen

PANORAMA

SOMMAR 2016 / nr 57

Pommern tar den smarta vägen

EUROPEISKA VECKAN
FÖR REGIONER OCH
STÄDER

SATSNING PÅ
ÖREGIONER

ETT UPSVING FÖR
HÖGLANDSJORD-
BRUKET

panorama

LEDARE	3	FÅNGAT PÅ BILD	24
EUROPEISKA VECKAN FÖR REGIONER OCH STÄDER 2016	4	ARKTISK SMARTHET I LAPPLAND.....	26
EWRC-UNIVERSITETET	6	SAMMANHÅLLNINGSPOLITIK TILL STÖD FÖR ÖAR	27
INTERVJU MED WALTER DEFFAA	8	POMMERN: SMART ÅTERUPPLIVNING AV STÄDER	28
SIIM KALLAS OM FÖRENKLING	14	SOCIAL EKONOMI I GREKLAND	36
NYHETER I KORTHET	17	UNGDOMAR ENGAGERAS I PROJEKTET BAYINTRAP	38
PROGRAMMET INTERACT	18	PROJEKT FRÅN STORBRIANNIEN, ÖSTERRIKE, UNGERN, FRANKRIKE OCH SPANIEN	40
KARTOR: LUFTKVALITET OCH DÖDSFALL I VÄGTRAFIKEN.....	20	AGENDA	44
EUSAIR: EN MAKROREGIONAL STRATEGI	22		

06

08

24

36

Denna tidning finns tryckt på engelska, franska, tyska, bulgariska, grekiska, spanska, italienska, polska och rumänska på återvunnet papper. Den är tillgänglig online på 22 språk på: http://ec.europa.eu/regional_policy/sv/information/publications/panorama-magazine/

Innehållet i detta nummer slutfördes i juni 2016.

RÄTTSLIGT MEDDELANDE

Varken Europeiska kommissionen eller någon person som agerar på kommissionens vägnar kan hållas ansvarig för hur uppgifterna i denna publikation framställs eller för eventuella fel som kan förekomma trots noggrann förberedelse och kontroll.

Innehållet i denna publikation återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens hållning.

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2016

ISSN 1725-8170

© Europeiska unionen, 2016

Kopiering tillåten med angivande av källan.

(*) Rättigheterna till bilderna i fråga beviljas endast för användning i tidningen Panorama (nummer 57) och inte för annan användning; inom ramen för Panorama 57 och dess språkversioner får bilden återges – bilden får inte återges i andra syften.

För användning/återgivning av upphovsrättskyddat tredjepartsmaterial som anges som sådant måste tillstånd erhållas från upphovsrättsinnehavaren.

Printed in Belgium

Fotografier (sidor):

Omslag: iStock©JanMiko

Sida 3: Europeiska kommissionen

Sidorna 4, 5: Europeiska kommissionen

Sidorna 6, 7: Europeiska kommissionen

Sidorna 8, 9, 10, 11, 12, 13: Europeiska kommissionen

Sidorna 14, 15, 16: Europeiska kommissionen

Sida 17: Europeiska kommissionen

Sidorna 18, 19: Europeiska kommissionen

Sidorna 20, 21: Europeiska kommissionen

Sida 22: iStock©sjhaytov

Sidorna 23, 24, 25: Europeiska kommissionen

Sidorna 26, 27: Europeiska kommissionen, iStock©Cat82

Sidorna 28, 29, 30, 31: Europeiska kommissionen

Sidorna 32, 33, 34, 35: Europeiska kommissionen

Sidorna 36, 37: iStock©verve231, Europeiska kommissionen

Sidorna 38, 39: Europeiska kommissionen

Sida 40: NCC

Sida 41: www.weissenseer.com

Sida 42: iStock©AM29

Sida 43: iStock©Marco Marchi

Ledare

Nu är förberedelserna i full gång för Europeiska veckan för regioner och städer, eller EWRC-veckan. Det är vad som tidigare kallades OPEN DAYS, eller ÖPPNA DAGAR, och äger rum den 10–13 oktober i Bryssel. Även om namnet har ändrats så är konceptet detsamma – omkring 130 workshoppar, debatter och nätverksaktiviteter som i år handlar om "regioner och städer för en

hållbar tillväxt för alla". Om du inte kan komma till Bryssel så finns det ett program med evenemang för medborgare över hela Europa från september till november.

De tre huvudämnena för EWRC-veckan är i linje med kommissionens och Regionkommitténs prioriteringsområden: stadig och hållbar ekonomisk tillväxt, ekonomisk tillväxt för alla, samt att göra ESI-fonderna enklare. Omkring 187 regioner och städer från 28 länder ska rikta in sig på nya möjligheter att locka till sig och genomföra EU-investeringar i städer och regioner, diskutera resultaten av sådana satsningar, visa upp god praxis och uppmuntra till dialog om kommande förbättringar.

Ett av huvudinslagen är EWRC-universitetet, som har som syfte att göra den senaste forskningen om regions- och stadsutveckling tillgänglig för de politiska beslutsfattarna och de yrkesverksamma aktörerna och höja medvetenheten om forskningsresultaten. I år kommer den populära magisterkursen för doktorandstudenter och forskare tidigt i karriären att vara inriktad på EU:s sammanhållningspolitik.

Andra framträdande attraktioner är prisutdelningsceremonin för de årliga utmärkelsen RegioStars Awards, där man uppmärksammar god praxis inom regional utveckling och inspirerande nyskapande projekt som stöds med finansiering från sammanhållningspolitiken. Som uppföljning till den "öppna stadsdagen" 2015 blir det också olika evenemang för kretsen av yrkesverksamma aktörer i städer, och så resultaten i den årliga fotograferingstävlingen.

Debatt på hög nivå

Om förmånstagarna till de europeiska struktur- och investeringsfonderna ska kunna göra det mesta möjliga av de tillfällen som ges, så är det avgörande att tillgången till finansieringen är så enkel som möjligt. I vår intervju med kommissionens f.d. vice ordförande Siim Kallas, ordförande för högnivågruppen om förenkling, ges en insikt om hur 12 oberoende experter

övervakar förfarandena och främjar förenkling, för att uppmuntra till ett bättre utnyttjande av investeringar i EU:s regioner. På mindre än ett år har gruppen analyserat frågor om e-demokrati, förenklade kostnadsalternativ, tillgång till finansiering för små och medelstora företag, samt finansiella instrument och framtagna slutsatser och rekommendationer för intresserade parter. Högnivågruppen håller just nu på att rapportera om en enklare genomföranderam för perioden efter 2020, en rapport som ska vara med i kommissionens reflektioner över sammanhållningspolitikens framtid.

Nytt utseende

I det här numret av *Panorama* har vi infört ett par nya artiklar och anpassat åtskilliga designinslag så att de ska stämma bättre överens med innehållet. I det djupgående inslaget om den polska regionen Pommern behandlas de utmaningar som den regionen står inför och den "förhandlingsmetod" som används för att klara av dem. Regionen arbetar tillsammans med ett antal olika partner och håller på att utforma smarta specialiseringar, utveckla återupplivningsprojekt och samordna verksamheter i storstadsområden. I en intervju med Mieczysław Struk, marskalk för Pommerns vojvodskap, utforskas ytterligare hur sammanhållningspolitiken bidrar till regionens ekonomiska utveckling och hur de olika investeringsverktygen kompletterar varandra.

Vid en närmare titt på BAYinTRAP-projektet går vi bakom kulisserna och tar reda på hur konceptet sommarskola har använts för att involvera studenter i stadens transportsystem och hur det uppmuntrar dem att göra sin röst hörd för en hållbar kollektivtrafikpolitik.

Slutet på en era

Slutligen gör vi en intervju med Walter Deffaa, generaldirektör för regional- och stadspolitik, och får där reda på lite mer om höjdpunkterna och bottenappen i hans 30 år långa karriär i Europeiska kommissionen, när han nu förbereder sig på att gå i pension och möta nya och spännande utmaningar. ■

Corina Crețu

Europeisk kommissionär för regionalpolitik

Europeiska veckan för regioner och städer 2016

2016 kommer den europeiska veckan för regioner och städer (eller "EWRC-veckan", tidigare ÖPPNA DAGAR) att äga rum under namnet "Regioner och städer för hållbar tillväxt för alla". Evenemanget utgörs av omkring 130 workshoppar, debatter och nätverksaktiviteter med omkring 6 000 deltagare. Förutom workshopparna i Bryssel blir det ett program med lokala evenemang som ordnas runtom i Europa mellan september och november 2016.

Detta års evenemang är uppbyggt kring tre huvudsakliga teman som är i linje med Europeiska kommissionens och Regionkommitténs politiska prioriteringsområden. Planen är att ha diskussioner som ska stödja genomförandet av programmen inom de europeiska struktur- och investeringsfonderna 2014–2020, påvisa resultaten av EU-investeringar, visa exempel på god praxis och uppmuntra till bidrag och insatser för möjliga förbättringar i framtiden.

› Stadig och hållbar ekonomisk tillväxt

Denna del kommer att vara inriktad på nya möjligheter för regioner och städer att gynna tillväxten och skapa mer sysselsättning, mot bakgrund av internationaliseringen av Europas ekonomier. Här ska det

undersökas vilka regioner och städer som för närvarande har mest framgång med att dra till sig nyinvesteringar, och varför. Man tar också en särskild titt på nya möjligheter när det gäller innovation, särskilt på områdena energief-

ektivitet, utveckling av den koldioxidsnåla ekonomin och främjande av den cirkulära ekonomin, samt smart specialisering.

› Ekonomisk tillväxt för alla

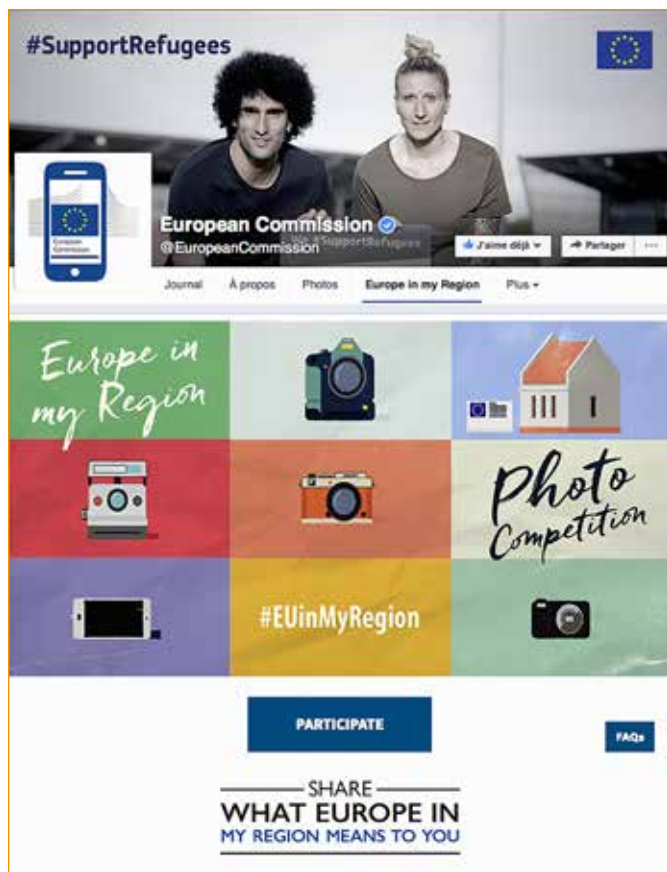
På seminarierna under denna del undersöks utvecklingen och genomförandet av arbetsmarknadspolitiken och politiken för social inkludering på lokal nivå för missgynnade delar av befolkningen. Hit hör subventionerat boende, offentliga tjänster och utbildning och åtgärder för att underlätta inrättandet av mikroföretag eller småföretag och skapa en mer "egenföretagarvänlig" miljö. Här kan regioner och städer dela med sig av sina upplevelser av att hantera flyktingkrisen, däribland hur EU-finansiering har använts.

› Att göra ESI-fonderna enklare

I den här delen kommer regionala och nationella myndigheter som genomför program med stöd från de europeiska struktur- och investeringsfonderna att ha möjlighet att utbyta erfarenhet och god praxis när det gäller att förbättra programförvaltningens effektivitet och ändamålsenlighet, bland annat hur man förenklar förvaltningen och bygger upp en administrativ och verkställande kapacitet. Man kommer också att titta på bästa praxis inom stadsutveckling, program för integrerad territoriell investering och samhällsledd lokal utveckling, och i samband med främjande av nya finansiella instrument. Här är de tidiga resultaten av efterhandsutvärderingarna för perioden 2007–2013 av intresse.

Särskilt fokus på Europas agenda för städer

Som en fortsättning på förra årets ÖPPNA stads-DAG har Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för regional- och

stadspolitik samt Regionkommittén gjort gemensam sak med huvudstadsregionen Bryssel och lokala institutioner, representanter från andra städer och europeiska nätverk och initiativ för att underlätta det internationella utbytet om hållbar stadsutveckling.

Kretsen av yrkesverksamma aktörer i städer kommer att kunna delta i särskilda interaktiva pass, workshoppar, projektbesök och viktiga evenemang som handlar om Europas agenda för städer (dess huvudteman, partnerskap och kontaktpunkt), konsekvensbedömning för städer och vikten av styrning på flera nivåer. Här ingår också besök på projektplatser som anordnas av huvudstadsregionen Bryssel.

Lokala evenemang

Varje region och stad som deltar kommer att ordna minst ett evenemang lokalt, så att EWRC-veckan kommer närmare medborgarna. Dessa evenemang kommer att äga rum mellan september och november under namnet "Europa i min region/stad" och organiseras kring EWRC-veckans prioriterade teman. De är riktade till allmänheten, möjliga förmånstagare till EU:s regionalpolitik, expertpublik, akademiker och medier, och de kan vara upplagda på olika sätt, t.ex. som konferenser, workshoppar, radio-/TV-sändningar eller utställningar. Lokala evenemang kan även ordnas i samband med att EU:s regionalpolitiska projekt lanseras, eller inom ramen för årliga

informationsåtgärder, efter vad som krävs i förordningarna om ESI-fonder.

http://ec.europa.eu/regional_policy/regions-and-cities/2016/local_events.cfm

Fototävlingen "Europa i min region"

Den femte upplagan av fototävlingen är öppen fram till den 28 augusti. Den som vill vara med i tävlingen måste ta ett foto av ett projekt som har fått stöd från EU. Tavlan eller anslags-tavlan med information om stödet och EU:s flagga måste finnas med på bilden. De tre vinnarna får en fotograferingskurs som hålls av en professionell fotograf, och en resa till Bryssel.

<https://goo.gl/t3iwct>

RegioStars

Målet med RegioStars Awards är att identifiera god praxis i regional utveckling och uppmärksamma originella och innovativa projekt som kan attrahera och inspirera andra regioner.

Priskategorierna för 2016 är följande:

- ▶ SMART TILLVÄXT: framväxande möjligheter i den globala ekonomin
- ▶ HÅLLBAR TILLVÄXT: cirkulär ekonomi
- ▶ TILLVÄXT FÖR ALLA: integrerat boende – att bygga inkluderande och osegregerade samhällen
- ▶ CITYSTAR: innovativa lösningar för hållbar stadsutveckling
- ▶ EFFEKTIV FÖRVALTNING: att göra skillnad genom annorlunda förvaltning.

I år har 104 ansökningar lämnats in och håller nu på att bedömas av juryn.

Prisutdelningsceremonin för RegioStars Awards 2016 kommer att äga rum under den officiella EWRC-mottagningen på BOZAR i Bryssel tisdagen den 11 oktober. De vinnande projekten kommer att få sina troféer utdelade av EU:s kommissionär för regionalpolitik, Corina Crețu, och av RegioStars Awards-juryns ordförande Lambert van Nistelrooij, ledamot i Europaparlamentet. ■

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

14:e europeiska veckan för regioner och städer 2016, 10–13 oktober 2016, Bryssel

Anmälan öppnar den 6 juli:

<http://www.regions-and-cities.europa.eu>

EWRC-universitetet

VISAR UPP NY FORSKNING OM REGIONAL- OCH STADSUTVECKLING

EWRC-universitetets uppdrag är att göra den senaste forskningen om regional- och stadsutveckling tillgänglig för politiska beslutsfattare och yrkesverksamma aktörer.

EWRC-universitetet, som nu är inne på sitt åttonde år, är en grundläggande del i den europeiska veckan för regioner och städer (EWRC-veckan). Dess syfte är att underlätta utbyten mellan akademiker från hela Europa och regionala och lokala representanter, och höja medvetenheten om forskningsresultaten på områdena regional- och stadsutveckling och EU:s sammanhållningspolitik.

EWRC-universitetet organiseras av de tre mest framstående akademiskt bildade sällskapen på området regionalstudier, regionalvetenskap och fysisk planering: Regional Studies Association (RSA), European Regional Science Association (ERSA) och Association of European Schools of Planning (AESOP) tillsammans med Europeiska kommissionen och Regionkommittén.

I EWRC-veckan deltar omkring 6 000 yrkesverksamma aktörer, politiska beslutsfattare och akademiker som är intresserade av EU:s sammanhållningspolitik. Det står värd för omkring 130 sessioner som ordnas av europeiska institutioner, regioner, städer och andra organisationer med intresse för EU:s sammanhållningspolitik. Inom detta övergripande program håller EWRC-universitetet sessioner med inriktning på huvudämnen som är av praktisk betydelse för regioner och städer.

I år står följande ämnen på schemat för EWRC-universitetets sessioner:

- › Att leda mikroföretag i riktning mot produktivitetsgränsen
- › Pärlor av kunskap: utmaningar och dilemman i förbindelsen mellan stad och universitet
- › Smart specialisering de närmaste fem åren: från design till genomförande
- › Krav på rumsliga data för en effektiv politik för fysisk planering

Europeiska
kommissionen

EUROPEAN UNION

Committee of the Regions

- › Stadig och hållbar ekonomisk tillväxt: balans av ekonomisk och ekologisk utveckling i städer och regioner
- › Territoriella följder av klimatförändringarna på EU-nivå
- › Stadsutvecklingspolitiska/territorialpolitiska villkor och utmaningen att skapa förenklade och användarvänliga genomförandesystem
- › Morgondagens hållbara samhällen: att bemöta den demografiska utmaningen och dynamiken i silvrekonomi
- › Migration och städer: territoriella aspekter av migration
- › Vilka är de nya egenföretagarna i Europa och hur bidrar de till tillväxt och territoriell och social sammanhållning?

EWRC-magisterkurs

En viktig del av EWRC-universitetet är en Master Class, magisterkurs, för doktorandstudierande och forskare tidigt i karriären som är intresserade av EU:s sammanhållningspolitik. Kursen är planerad att hållas den 9–13 oktober, med 30 utvalda deltagare som ska vara med på fem dagars samordnade pass med inriktning på EU:s sammanhållningspolitik. De får också tillfälle att kort presentera sin huvudsakliga forskning för paneler bestående av högt uppsatta ämbetspersoner från EU och få kommentarer och feedback. Magisterkursen innefattar rundabordssessioner, interaktiva pass och nätverksevenemang med de högsta EU-ämbetspersonerna.

Huvudteman för 2016 års kurs är följande:

- › Att främja tillväxt för alla och social sammanhållning, inklusive den territoriella aspekten och integrationen av stads- och landsbygdsutveckling
- › Nätverksekonomis betydelse: politiska studier, överföringar mellan regioner och städer, kunskapsöverskott
- › Att förbättra systemet för tillhandahållande av sammanhållningspolitiken: prestanda, förenkling och ansvarighet.

Att delta i magisterkursen är mycket konkurrensinriktat, då det ger en stimulerande och givande miljö för yngre forskare där de kan möta framstående politiska beslutsfattare i EU och debattera viktiga frågor angående politikens utformning, genomförande och funktion. Tidigare deltagare har konstaterat att deltagande i de här kurserna har gett nya nätverksförbindelser och möjligheter och varit mycket gynnsamt för deras karriär.

Akademiska arrangörer

Regional Studies Association

Regional Studies Association (RSA), som grundades 1965, är det globala forumet för forskning, utveckling och politik angående städer och regioner. RSA ger ut fem framstående tidskrifter på området;

den äldsta och mest kända är *Regional Studies*. Dessutom finansierar RSA ny forskning och kunskapsutbyte genom ett antal finansieringsprogram samt nätverkande och annat stöd, som hjälper forskare att utöka sin forskning, sina karriärer och sitt inflytande. RSA anser att regioner är en viktig rumslik måttstock för att undersöka hur politiska, ekonomiska, sociala och miljömässiga förändringar och innovationer är beskaftade och vad de har för påverkan. Förbundet arbetar tillsammans med organisationer som Europeiska kommissionen, Regionkommittén, generaldirektoratet för regional- och stadspolitik, FN:s boende- och bosättningsorgan UN-Habitat, Världsbanken samt Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), och har ända från början varit involverat i EWRC-universitetet och magisterkursen.

www.regionalstudies.org

European Regional Science Association (ERSA) är det största överregionala vetenskapsförbundet som omfattas av Regional Science Association

International (RSAI). ERSA innefattar just nu 18 nationella och lingvistiska föreningar med forskare som intresserar sig för fysisk planering runtom i Europa. Dess kongress är i världsklass och utgör en unik plattform för att lyfta fram regionalstudier och utbyte i aktuella ekonomiska, sociala och politiska frågor. ERSA samarbetar också aktivt med andra internationella institutioner och förbund (t.ex. Europeiska investeringsbanken, Europeiska kommissionen, European University Association, AESOP) och anser att detta är nödvändigt för att gynna ett innovativt tänkande och skapa nya och smarta lösningar på befintliga problem med territoriell utveckling.

www.ersa.org

Association of European Schools of Planning (AESOP)

AESOP, som upprättades 1987, är ett internationellt förbund av universitet och högskolor som undervisar och forskar på området fysisk planering. Med sina dryga 150 institutionella medlemmar ger AESOP en plattform för utbyte av planeringskunskaper för forskare, yrkesutövande aktörer, professionella organ, politiker och andra intressenter när det gäller fysisk planering och stadsutveckling runtom i Europa. AESOP:s årliga kongress har blivit den största planeringssammanskomsten i Europa. Förbundet ger ut sin egen tidning *Planning Education* och samarbetar med över 50 andra planeringstidskrifter. AESOP samarbetar med europeiska akademiska organisationer och branschorganisationer, och även med europeiska och globala institutioner, byråer och program (Europeiska kommissionen, Regionkommittén, UN-Habitat), och understöder deras växande intresse för "territorium och territorialitet". ■

www.aesop-planning.eu

LÄS MER

<http://regions-and-cities.europa.eu>

Han har tjänstgjort med ett leende

EFTER 30 ÅR I KOMMISSIONEN HAR NU TIDEN KOMMIT FÖR WALTER DEFFAA, GENERALDIREKTÖR FÖR REGIONAL- OCH STADSPOLITIK, ATT TA ETT ÖMT FARVÄL AV SINA KOLLEGOR

När Walter Deffaa inledde sin karriär 1983 var det bara nio medlemsstater som hade anslutit sig till det europeiska projektet. Trettio år senare hade det gjorts avsevärda framsteg, även om det varit både med- och motgångar, och nu är över 508 miljoner medborgare i 28 medlemsstater en del av den växande EU-gemenskapen. Som Walter Deffaa berättar för Panorama har han under den här tiden bevittnat många anmärkningsvärda förändringar, både i sin egen karriär och i unionen som helhet.

Under din karriär i Europeiska kommissionen har du innehaft ett antal poster i olika generaldirektorat. Vad tyckte du var mest utmanande ... och/eller givande?

Ja, när jag nu har tillbringat mer än halva livet i kommissionen så har jag ju massor av minnen! Jag började som administratör i generaldirektoratet för ekonomi och finans, och jobbade mig upp genom sju generaldirektorat till befattningen som generaldirektör för tre av dem – tjänsten för internrevision, skatter och tullar samt regional- och stadspolitik.

Jag tror att generaldirektoratet för budget och regionalpolitik har satt mest spår hos mig, även om jag har haft rätt stor tur i karriären, då det har funnits en "röd tråd" med många politiska reformer. Under min tid på generaldirektoratet för budget och tjänsten för internrevision deltog jag i Liikaneninitiativet för sund och effektiv förvaltning och Kinnockstrategin för reform av förvaltningssystemet, personalpolitiken och den finansiella förvaltningen. När jag jobbade på generalsekretariatet ansvarade jag för kommissionens första meddelande om konsekvensbedömning, och sedan var jag kanslichef åt kommissionär Wulf-Mathies. Jag arbetade med Agenda 2000, den fleråriga finansiella ramen 2000–2006, som också innefattade den stora "utvidgningen mot öst". Senast har jag

och mina kollegor på generaldirektoratet för regional- och stadspolitik haft fullt upp med att utforma och genomföra en modern sammanhållningspolitik, förenkla systemet för att tillhandahålla den, och föra både vår politik och vårt generaldirektorat i riktning mot en resultatnriktad logik.

Hur skiljer sig resultatnriktning från det tidigare fokuset på vad medlen används till?

För första gången kan vi rapportera vad pengarna ska användas till och vad som ska uppnås med dem. Vi kan till exempel ange hur många jobb som ska skapas, hur många människor som ska få tillgång till rent vatten eller få stöd genom utbildning, hur många missgynnade människor som t.ex. migranter eller minoriteter som engageras i program för social utveckling, hur många företag som ska få stöd, hur många fler hushåll som ska få bättre bredbandstillgång osv. Medlemsstaterna sätter upp sina egna mål och förväntade resultat av finansieringen från sammanhållningspolitiken när programmen väl har antagits. Dessutom har vi infört särskilda krav sett till tematisk koncentration, så att de tilldelade medlen utgör en kritisk massa och kan medföra riktig påverkan och resultat på fältet.

För öppenhetens skull är det mycket viktigt att varje medborgare har tillgång till denna information. Nu i december antog Europeiska kommissionen ett medde-

Europeiska veckan för regioner och städer 2015: Gruppfoto från magisterkursen

lande (med titeln "Investeringar i sysselsättning och tillväxt - en maximering av de europeiska struktur- och investeringsfondernas bidrag") där de förväntade huvudsakliga resultaten beskrevs i detalj, och denna information är nu offentligt tillgänglig på kommissionens plattform för öppna data (<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>), som uppdateras regelbundet. Sammanhållningspolitiken är inte längre bara ett begrepp - resultatriktning kan ses som ett större genombrott i programperioden för 2014-2020.

Det här är ett stort steg framåt, men skulle du hålla med om att det behövs större ansträngningar för att överbrygga den kommunikationsklyfta som finns angående regionalpolitiken?

Javisst, kommunikation är en utmaning. Siffrorna visar att endast runt 30% av medborgarna är medvetna om EU-finansierade regionala projekt, även om det

“Det finns mycket att vinna på bättre lokal kommunikation”

intressant nog är 70% av dessa som tycker att de är bra. Det finns mycket att vinna på bättre lokal kommunikation - ju fler som känner till arbetet i regionerna, till exempel nya vattenbehandlingsanläggningar eller innovationscenter, desto mer positiv inställning får de. Ju närmare man kommer folket ute i samhället, desto mer intresserade blir de av projekten som pågår runt omkring dem. Vi arbetar aktivt med INFORM, nätverket av kommunikationsledare i medlemsstaterna och regionerna för att hjälpa dem utbyta god praxis. En serie seminarier med olika intressenter, till exempel kommissionens representationer i medlemsstaterna och representanter för informationscentren Europa Direkt, håller på att ordnas i medlemsstaterna för att

göra dem uppmärksamma på dialogen med deras medborgare. Och under den senaste Europadagen den 9 maj gjordes det en gemensam insats från lokala politiker i många medlemsstater, som besökte projekt och visade fram bevis på att Europeiska unionen ger stöd. Vi hoppas också att fler och fler politiska representanter för EU:s institutioner får möjlighet att besöka några bra exempel på projekt när de är hemma i "sina" länder.

Hur kan kommissionen se till att sammanhållningspolitiken utnyttjas på bästa möjliga sätt i alla regioner?

Genom åren har finansiering från sammanhållningspolitiken haft en avsevärd

effekt, och tack vare den större öppenheten har vi belägg för att den har gjort mycket för att förbättra mindre utvecklade regioner, i synnerhet i Östeuropa, och hjälpt dem att komma ikapp. Men det finns fortfarande kvar anmärkningsvärda ekonomiska klyftor, och vi tittar nu närmare på de regioner som släpar efter och på hur vi kan påverka bättre i vissa långinkomstländer och/eller regioner med låg tillväxt. Det handlar inte bara om pengar – det finns bekymmer för det offentliga styret och för administrativa och rättsliga ramar, något som också uppmärksammas genom att vi infört förhandsvillkor. På det mer praktiska planet tänker vi oss peer 2 peer-utbyten mellan nationella/regionala administrationer som ska förbättra den administrativa kapaciteten, samtidigt som det på styresplanet finns integritetspakter som bekämpar bedrägeri och korruption, och avtal mellan upphandlande myndigheter och anbudsgivare som ska säkerställa större öppenhet.

Gränsöverskridande regioner står också högt på dagordningen just nu, när medlemsstaterna ser sig om efter lösningar

“Resultatinriktning kan ses som ett stort genombrott under programperioden 2014–2020. För första gången kan vi rapportera hur och var pengarna ska användas”

på flyktingkrisen och på säkerhetsfrågor. Det bor omkring 150 miljoner européer i dessa regioner, och många möter problem som inte går att lösa med bara pengar. Den gränsöverskridande översikt som inletts av kommissionär Corina Crețu är utformad för att uppmärksamma administrativa frågor och lagstiftningsfrågor, t.ex. de som rör gränsöverskridande sjukvård, social trygghet och rörlighet på arbetsmarknaden. Bara som ett exempel så tog det förut 30 minuter att resa mellan Danmark och Sverige på Öresundsbron. Den tiden har nu dubblerats på grund av gränskontroller som

med tiden riskerar att få en betydande ekonomisk påverkan på regionerna i båda länderna, för att inte tala om hur obekvämt och opraktiskt det är för de som arbetar i ett land och bor i det andra.

Och det finns också en annan ”huvudvärk”: tidigare var klyftorna mellan medlemsstaterna på avtagande, men den ekonomiska krisen stoppade denna samstämmighet, och det blev en rejäl tankeställare. De regioner och städer som ligger mer i utkanten drabbades värst av den påföljande tillväxtminskningen. Som svar har vi styrt in sammanhållningspolitiken mer i riktning mot investeringar, och hänvisar nu till de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Vi har nästan fördubblat (med omkring 20 miljarder euro) tilldelningen till finansiella instrument, för att avsevärt öka antalet företag som skulle kunna få del av stöd från sammanhållningspolitiken. Syftet är att främja regionala ekonomier genom att koncentrera sig på områden med reell tillväxt, som innovation och i synnerhet den smarta specialiseringsstrategin, som jag tror är ett mycket kraftfullt instrument för att främja regionala ekonomiers övergång. På samma sätt har åtskilliga regioner från olika länder gått ihop i team under Vanguardinitiativet – Ny tillväxt genom smart specialisering. Detta drivs av ett engagemang i EU:s

regioner för att använda smart specialisering för att få fart på ny tillväxt genom entreprenörsrelaterad innovation och industriell förnyelse.

Under den här programperioden har vi över 120 nationella och regionala smarta specialiseringsstrategier över hela Europa. Här är det intressanta att vi ber medlemsstaterna att samarbeta med de regionala och offentliga myndigheterna, inte bara sina egna statliga förvaltningar, för att få den regionala utvecklingen framåt genom att arbeta ihop med näringslivet, forskare, universitet och högskolor samt civilsamhället i en samhällsprocess som jag tror är väldigt viktig och väldigt lovande.

Inom kommissionen har en del generaldirektorat kritiserats för att de inte samarbetat mer. Har du sett att det har blivit någon bättre inbördes samverkan i det här avseendet?

Det samarbete jag nämnde i samband med den förra frågan går i viss grad utöver de traditionella "facken", och återspeglar också hur vi arbetar inom kommissionen för att se till att sammanhållningspolitiken inte längre är ett isolerat politiskt område. Vi samarbetar nu med kollegor på andra områden, som energi, miljö och forskning, för att inte tala om stadsutveckling.

Faktum är att vi aldrig förut har haft ett så nära samarbete mellan de olika generaldirektoraten.

Detta har att göra med mitt tidigare arbete, då jag tror väldigt mycket på förnyelse av den offentliga sektorn, och en viktig del av det är att utbyta mer information och kunskap mellan avdelningarna. Exempelvis har vi infört ett system som kallas Spetskompetensstämpeln. Om ett forskningsteam projekt står på listan i en Horisont 2020-projektomgång, men det inte finns tillräckligt med finansiering tillgänglig för att gå vidare med det, så kan projektet tas upp och stödjas av regional finansiering utan att man behöver ansöka igen, förutsatt att det passar in i det regionala utvecklingsprogrammet. Så man kan se att det håller på att bli en verklig samverkan mellan forskning och utveckling och regionalpolitik.

Junckerplanen för investering i Europa och ESI-fonderna är också kopplade till varandra – investeringsplanen bygger på ekonomisk lönsamhet för att locka privata investeringar – men någon måste ta riskerna. Ibland kan dessa risker bli så höga att det behövs ytterligare täckning, och det är där sammanhållningspolitiken kan hjälpa till. Ett bra exempel på sådan samverkan är investeringsfonden "Troisième Révolution Industrielle" i Nord Pas-de-Calais, ett program där man siktar på noll koldioxidutsläpp till år 2050 och ska täcka regionens energibehov med förnybara energikällor. Vi använder just nu faktiskt en mycket framåtriktad och modern styrningsstruktur för att sammanföra till exempel de som ansvarar för energi i medlemsstaterna med fondförvaltare – och likaså när det gäller miljö.

“Det håller på att bli en verklig samverkan mellan forskning och utveckling och regionalpolitik”

Sträcker sig denna samverkan till andra europeiska institutioner eller till andra länder utanför Europa?

Naturligtvis diskuterar vi alla de stora frågorna med parlamentet, rådet och Regionkommittén – särskilt partnerskapet med Regionkommittén är viktigt för oss. Förut var stödet från dem mer allmänt, men nu är det snarare strategiskt, till exempel i agendan för städer och vid smart specialisering. Integrerat politiskt beslutsfattande tar mer och mer kontroll över strategiska områden, som miljöaspekter, sociala frågor, stöd till småföretag och så vidare, i synnerhet i städerna. Amsterdampakten och programmet för städer ger ett intressant

nytt paradigm för flernivåstyrelse på ett strategiskt politiskt område.

I Europa visar statistiken att både stora och medelstora städer är motorer för tillväxten och därför behöver integrerat politiskt beslutsfattande. Men det finns nackdelar med storstadslivet i form av sociala problem, föreningar, trafikstockningar, bostadsbrist osv., och därför är det värt att särskilt uppmärksamma dessa områden. Trots det ses Europas storstadssystem globalt som exempel på god praxis – Latinamerika och länder som Kina eller Japan har mindre balanserade stadsmönster och vill gärna lära sig av oss.

Hur har det europeiska projektet förändrats sedan du kom med i kommissionen?

När jag började jobba i Bryssel i början av 1980-talet var vi nio medlemsstater och det rådde krisläge – alla talade om "eurosclerosis" och Wernerplanen för en ekonomisk och monetär union hade fallerat. Jag tror egentligen att kris på något sätt hela tiden har ingått i det europeiska projektet, men vi har alltid gått vidare och klarat av det.

I början handlade projektet om integration i Västeuropa, sedan kom den gemensamma valutan som har införts av 19 medlemsstater sedan 2002. Efter

Under den här programperioden har vi över 120 nationella och regionala smarta specialiseringsstrategier över hela Europa.

det har vi återförenat världsdelen genom utvidgningen österut, och fortsatt att göra framsteg, då det nu är nästan tre gånger så många medlemsstater som är engagerade i det gemensamma beslutsfattandet. Men vi fortsätter också att ha kriser, till exempel nu: även djupgående kriser. På 1980- och 1990-talet klagade vi över att det inte fanns någon betydande offentlig politisk debatt om europeiska angelägenheter, men vi har definitivt en sådan nu, även om det medför svårigheter för alla som har arbetat med det europeiska projektet.

Slutligen, hur ska du göra det bästa möjliga av pensionen nu efter en så givande karriär?

Till skillnad från vissa karriärer är jobbet som generaldirektör inte något man kan göra på deltid – jag tror annars det hade varit bättre att varva ner långsamt istället för att bara sluta helt och hållet en vacker dag. Men jag har redan planerat många projekt att fylla ut min tid med, till exempel att bli bättre på golf, vandra i Alperna med en av våra döttrar, undervisa ungdomar på universitetet eller kanske pröva något helt annorlunda – som jag ännu inte vet om! Jag uppskattar verkligen den förmånliga karriär jag

har fått hos Europeiska kommissionen, och förutom att jag gillat det skulle jag också vilja ge något tillbaka till samhället. ■

Förenklingens starke man

Panorama presenterar en exklusiv intervju med Siim Kallas, tidigare vice ordförande för EU-kommissionen och numera ordförande för högnivågruppen för förenkling.

Siim Kallas, kan du kort förklara syftet med högnivågruppen?

Målet med vår grupp är att se till att medlemsländerna utnyttjar alla de möjligheter som finns att förenkla tillvaron för stödmottagarna. Vi tittar på positiva exempel på hur detta redan görs och även på skälen till att andra länder tvekar. Dessutom tittar vi på framtiden, och tänker utanför mallen så att vi kan hitta nya sätt att åstadkomma förenkling på. Vi ger råd till Europeiska kommissionen om hur man ytterligare kan minska den administrativa bördan för mottagarna av stöd från de europeiska struktur- och investeringsfonderna under den pågående programperioden och planerar mer långsiktigt, så att vi får fram idéer till efter 2020.

Vad var det som motiverade dig att tacka ja till posten som ordförande i högnivågruppen, och vilka utmaningar har du stött på i den rollen?

Mitt eget personliga intresse för förenkling kommer från min bakgrund av att utföra reformer i Estland, särskilt när det gällde att allmänt använda it-verktyg i förvaltningen. Dessutom motiveras jag av den tid då jag som EU-kommissionär var ansvarig för ansvarsfriheten för EU:s budget. Jag skulle vilja se att den offentliga administrationen överallt i Europa alltid eftersträvar att förenkla sitt sätt att kommunicera med medborgarna.

De europeiska struktur- och investeringsfonderna utgör en betydande del av EU:s budget och uppskattas mycket av medborgarna, regionerna och medlemsländerna. De är ett av de mycket

påtagliga sätten för medborgarna att se den påverkan EU har i deras egna regioner. Många stödmottagare klagat över att det är för svårt att få tillgång till EU-medel, och även när de får finansiering måste de styra ett projekt genom byråkrati och revisioner på ett sådant sätt att de sedan aldrig vill försöka igen. Detta har en betydande inverkan på fondernas rykte, och vi måste se till att detta inte skadar de mål vi försöker uppnå med den här satsningen.

Jag tror att ett av de största problemen är att felet ses ur en oproportionerligt politisk synvinkel. Exempelvis så anses det att det är lika med ett fel varje gång någon missar att följa en punkt i förfarandet. När revisionsrätten rapporterar att det är en felaktighet på tre procent, drar alla genast slutsatsen att tre procent av sammanhållningspengarna slösas bort. Och eftersom alla är så rädda för att göra fel, ber medlemsländerna hela tiden om klargöranden och mer vägledning. Denna vägledning blir då till en icke-bindande lagstiftning, som leder till fler restriktioner och större juridisk osäkerhet. Alltsammans blir en "ohanterlig djungel av regler". Vi måste stoppa den här onda cirkeln av evig regelproduktion.

För att uppnå bättre resultat och främja sådana förfaranden som är mer gynnsamma för stödmottagarna, fokuserar nu Europeiska kommissionen på att maximera möjligheterna till förenkling under 2014–2020. Som hjälp med denna ambitiösa uppgift upprättade kommissionen i juli förra året en högnivågrupp med oberoende sakkunniga, som ska övervaka förenklingen för de som tilldelas medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Här nedan ger Siim Kallas, som är ordförande för denna högnivågrupp, en uppdatering om hur det går för gruppen.

De samlar sin expertis

Högnivågruppen för förenkling för förmånstagare till de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna) inrättades av Europeiska kommissionen i juli 2015. Gruppen består av tolv rikligt erfarna sakkunniga och ger råd till Europeiska kommissionen om hur man minskar den administrativa bördan för mottagare av medel från ESI-fonderna. Gruppen bedömer hur förenklingsmöjligheter utnyttjas av medlemsländerna, kartlägger god praxis och lägger fram rekommendationer till Europeiska kommissionen för 2014–2020 om hur man bättre kan anta förenklingsåtgärder, och även angående regelverket efter 2020.

Vad har gruppen åstadkommit hittills, och vad hoppas man mer på att uppnå?

Högnivågruppen har faktiskt åstadkommit en hel del. På mindre än ett år har vi träffats tre gånger och har redan analyserat fyra ämnesområden: e-förvaltning, förenklade kostnadsalternativ, tillgång till EU-finansiering för små och medelstora företag, samt finansiella instrument. Den 1 mars skickades en första uppsättning slutsatser och rekommendationer om e-styrning och förenklade kostnadsalternativ till kommissionen, som alla intresserade parter fick tillgång till. I slutet av juni hoppas vi att kunna avtala och offentliggöra en andra omgång slutsatser

och rekommendationer om tillgång till EU-finansiering för små och medelstora företag och om finansiella instrument. Detta är så att säga interimrapporter om de olika ämnen vi har tagit upp, och vi ska bidra till slutrapporten om förenkling 2018. Just nu fokuserar vi på de områden där vi ser en potential att kunna påverka under innevarande period, men senare i år ska vi rikta uppmärksamheten på att fundera över hur vi tycker att en enklare genomföranderam borde se ut efter 2020. Vi tänker leverera vår rapport i det ämnet före sommaren 2017, så att kommissionen kommer att hinna få med den i sitt betänkande över sammanhållningspolitikens framtid.

Kan du berätta lite mer om vad vi kan förvänta oss vid ert nästa möte, som framför allt ska handla om guldplätering?

Förvaltningarna lägger själva till flera lager av regler och kontroller för att undvika fel. Men mer regelverk innebär bara att det blir mer komplicerat och fler fel, något som är ett stort problem för våra förmånstagare. Vid vårt nästa möte kommer två av våra ledamöter att presentera sin rapport om "guldplätering". Vi kommer också att få bevisning från de förvaltande myndigheterna, genomförandeorgan, lokala förvaltningar och naturligtvis de slutliga stödmottagarna, och höra vad de tycker. Den diskussionen bör ge oss en bra översikt över situationen, så att vår grupp kan lägga fram konkreta rekommendationer om hur vi bättre kan hantera den här viktiga frågan.

Hur tror du som ordförande för högnivågruppen att förenkling ska kunna uppnås?

Alla vill se resultat och höra att pengarna används på rätt sätt, och genom förenkling ser vi till att leveranssystemet strömlinjeformas så att fokus kan

Högnivågruppens första möte i oktober 2015

Ett unikt perspektiv

Siim Kallas har omfattande erfarenhet av svårigheterna med att förenkla regelverken på EU-nivå. Han har tjänstgjort två perioder i Barroso-kommissionen, först som kommissionens vice ordförande med ansvar för administrativa frågor, revision och kampen mot bedrägeri, och därefter med ansvar för transport. Han är också före detta premiärminister och finansminister i Estland. Hans erfarenhet av att reformera Estland, och att observera den ekonomiska omvandling som kombinationen av reformer och finansiellt stöd från EU för med sig, har gett honom ett unikt perspektiv på hur man bäst samordnar EU-finansiering med framsteg på fältet. Han har en bakgrund inom ekonomi och finans och är för närvarande gästprofessor vid Tartu universitet i Estland.

ligga på resultaten även i fortsättningen. För den här perioden behöver vi maximera de möjligheter som redan finns. Vi har redan kommit med en del rekommendationer om vad vi tror skulle kunna uppnås, t.ex. att göra det lättare för de förvaltande myndigheterna att använda förenklade kostnader.

För framtiden tror jag att detta kommer att kräva ett mer radikalt arbetssätt, som återspeglar en del av förändringarna i vad fonderna prioriterar. Här menar jag att ramen behöver anpassas mer efter typen av satsningar, exempelvis genom att en mer flexibel metod används som återspeglar karaktären på de olika finansiella instrumenten. Vi måste också bemöta problemet med förtroende mellan de olika lagren av revisioner och kontroller.

Både för den här perioden och för framtiden är jag av den uppfattningen att förenkling bara går att åstadkomma med politisk vilja och stöd från alla aktörer. Det finns ett allt större begär efter förenkling. Kommissionen är uppenbarligen öppen för att hitta bättre sätt att genomföra fonderna på eftersom man har upprättat högnivågruppen, men jag har också sett samma öppenhet när jag varit i kontakt med Europaparlamentet och Regionkommittén. Jag vet att medlemsländerna också är redo, så jag tror att vi ska kunna hitta konkreta lösningar. ■

LÄS MER

<http://bit.ly/1eYWX6J>

NYHETER [I KORTHET]

Projekt visas upp i Grekland

I nom ramen för den EU-omfattande kampanjen "Europa i min region", som ordnas av generaldirektoratet för regional- och stadspolitik, hade folk i Grekland i maj och juni möjlighet att få lära sig mer om projekt som medfinansieras av EU i deras region. Det grekiska deltagandet utgjordes av 26 evenemang i Aten och nio regioner, allt arrangerat av den nationella strategiska referensramen (NSRF), finans-, utvecklings- och turismdepartementets samordningsmyndighet och de förvaltande regionala myndigheterna. Fokus låg huvudsakligen på projekt i sektorerna för utbildning, kultur, kommunikationer och stadsmiljö.

Regionen Kreta inbjöd studenter till demonstrationer av en artificiellt intelligent app, som gjorts av forskare från institutet för informatik vid Stiftelsen för forskning och teknik. En rad informationsevenemang ägde rum på fem skolor i regionen och på Chios och i Tripoli, som byggdes, byggdes ut eller uppgraderades med finansiering från NSRF 2007–2013.

I kommunikationssektorn fick ett stort EU-medfinansierat projekt i den grekiska huvudstaden stå värd för andra projekt som får finansiering, på initiativ av den nationella NSRF, finans-, utvecklings- och turismdepartementets samordningsmyndighet.

På Europadagen kunde regionen Östra Makedonien och Thrakien öppna garnisonshögkvarteret i Xanthi, som restaurerats med resurser från NSRF, och ordnade en utställning om hur ett gammalt tobakslager i staden Drama gjorts om till ett femstjärnigt

hotell med hjälp av JESSICA-finansiering. Kulturprojekt ställdes också ut av regionerna Epirus, Joniska öarna, Thessalien, Västra Grekland, Peloponnesos och Grekiska fastlandet.

LÄS MER

http://ec.europa.eu/regional_policy/sv/atlas/greece/

Framgångsrikt år för Efsi

Arton månader efter att ordförande Jean-Claude Juncker lanserade investeringsplanen för Europa, och ett år efter att Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) drog igång, har kommissionen inventerat de resultat som uppnåtts hittills.

Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi), som förvaltas av EIB-gruppen, är på god väg att klara av att frigöra minst 315 miljarder euro i ytterligare investeringar i den reala ekonomin till mitten av 2018. Efsi ger en första-för-lustgaranti, vilket innebär att EIB har kunnat investera i fler och ibland mer riskfyllda projekt och investera tidigare än man hade kunnat utan Efsi. På det hela taget är fonden redan aktiv i 26 medlemsstater, och förväntas ge upphov till 100 miljarder euro i investeringar med de godkännanden som gjorts hittills.

I februari gav kommissionen ut vägledning om hur de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna) kan kombinerad med Efsi för att möjliggöra så mycket investering som möjligt. En första uppsättning projekt har redan fått förmån av denna kombination i praktiken, och den kommer att förenklas ytterligare. ■

LÄS MER

<http://europa.eu/!XC78YN>

En för alla, alla för en

INTERact

Programmet Interact utgör ett bra exempel på god praxis i fungerande förvaltning, med sin utveckling av harmoniserade

verktyg för Interreg-gemenskapen, däribland KEEP, HIT, eMS och ett Interreg-varumärke. Gabriel Alvarez, kommunikationsansvarig för Interact, förklarar.

Europas regioner står ofta inför åtskilliga utmaningar när det gäller att förvalta de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna) på ett fungerande sätt, då man ska undvika finansiella fel och samtidigt få fram konkreta resultat. Av denna anledning är det praxis att varje land eller rentav varje regional administration utvecklar sina egna lösningar. Det är emellertid en arbetsmetod som kan leda till höga administrativa och ekonomiska kostnader.

För att hantera detta har Europeiska kommissionen inrättat en högnivågrupp av oberoende experter för övervakning av förenklingen för mottagare av stöd från ESI-fonderna. Gruppens uppgift är att ge kommissionen råd om hur man förenklar och minskar den administrativa bördan för stödmottagare till ESI-fonderna.

Samtidigt har Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) inbördes investeringsprioriteringar, bland annat att förbättra offentliga myndigheters och intressenters institutionella kapacitet, och åstadkomma en effektiv offentlig administration. Detta återspeglas under det tematiska målet nr 11 i förordningen om gemensamma bestämmelser för programperioden 2014–2020.

En offentlig administration av hög kvalitet har positiv inverkan på den ekonomiska miljön, genom att den stimulerar produktivitet, konkurrenskraft och tillväxt. Mot den här bakgrunden har Interreg-programmen och medlemsstaterna helt klart ett bra tillfälle att maximera samverkan mellan de olika organen.

Inom Interact-programmet med dess aktiverande roll har man valt harmonisering som en av de främsta förenklingsåtgärderna för att strömlinjeforma det arbete som både Interreg-programmets organ och dess förmånstagare utför. Med stödet från Interact som samordnare har arbetsgrupper och expertgrupper från Interreg-gemenskapen byggts upp för att delta i utvecklingen av gemensamma produkter som ska användas av alla program.

Tack vare detta gemensamma arbetssätt har Interreg-programmen utan tvivel sparat mänskliga och ekonomiska resurser, i en insats där man eftersträvat samarbete, förenkling och resultatriktning. Med resultaten av denna åtgärd har man i Interact kunnat skapa KEEP, HIT, eMS och ett konsekvent varumärke för Interreg

keep

KEEP är den omfattande och lätthanterliga europeiska databasen, sökmotorn och klusterverktyget för projekt och förmånstagare inom Interreg, Interreg-IPA CBS och ENPI/ENI CBC, från år 2000 och framåt. Verktyget gör Interreg mer synligt och förbättrar samarbetet och öppenheten i användningen av EU-medel, och även analysen av samsarbetsklyftor, framgångar och trender.

Där finns ett antal möjligheter att hitta aktuella partner, ta reda på mer om liknande projekt på olika temaområden, och få fram uppgifter för rapporterings-, forsknings- eller statistiksyften. Hittills har över 17 000 projekt för territoriellt samarbete förts in i KEEP-databasen. Det är 73 % av projekten under perioden 2000–2006 och 93 % av alla projekt under 2007–2013.

HIT består av en uppsättning mallar, faktablad och modellformulär för att understödja och vägleda förvaltningen av Interreg-program på olika områden: projekturval och projektgenomförande, finansiell kontroll och revision, och stödberättigande utgifter.

Det för med sig en ömsesidigt avtalad uppsättning av minimiförväntningar sett till datainsamling och databehandling, baserat på kraven i aktuell EU-politik. Enligt en Interact-undersökning 2015 kommer 66% av Interreg-programmen att använda HIT-paketet 2014–2020, samtidigt som 20% av programmen kommer att använda sig av det som inspiration.

eMS är en färdig övervakningsprogramvara för EU:s samarbetsprogram och samarbetsprojekt, som omfattar hela livscykeln från projektillämpning, bedömning och genomförande till betalning och rapportering till Europeiska kommissionen.

Den programvara som utvecklats av Interact tillhandahålls kostnadsfritt till EU:s samarbetsprogram. Hittills har 33 program inom Interreg, Interreg-IPA CBC och ENI CBC anslutit sig till eMS-gemenskapen, och många använder sig redan av eMS för ansökningsomgångar, projektutvärderingar och rapportering.

eMS gör EU:s samarbetsprogram mer tillgängliga för sökande, eftersom det harmoniserar användargränssnitten för projektansökningar och rapportering i hela Europa. Hittills har detta sparat över 10 miljoner euro av skattebetalarnas pengar. eMS har också uppmärksammats som bästa praxis av högnivågruppen för förenkling inom generaldirektoratet för regional- och stadspolitik (se sidan 14).

Interact är ett Eruf-program, som ingår i Interreg-gemenskapen och är inriktat på att tillhandahålla tjänster för att stödja programmen inom Interreg, Interreg IPA-CBC och ENI. Det är inriktat på det tematiska målet 11, Förbättra den institutionella kapaciteten och effektiv offentlig förvaltning.

Gemensam varumärkning

Varumärkningen av Interreg innefattar sådana initiativ som att anta en gemensam nomenklatur (Interreg) för alla program oavsett språk, en gemensam logotyp och en kommunikationskampanj som kallas för Europeiska samarbetsdagen. Syftet med kampanjen är att sprida projektresultat genom att organisera lokala evenemang varje år den 21 september.

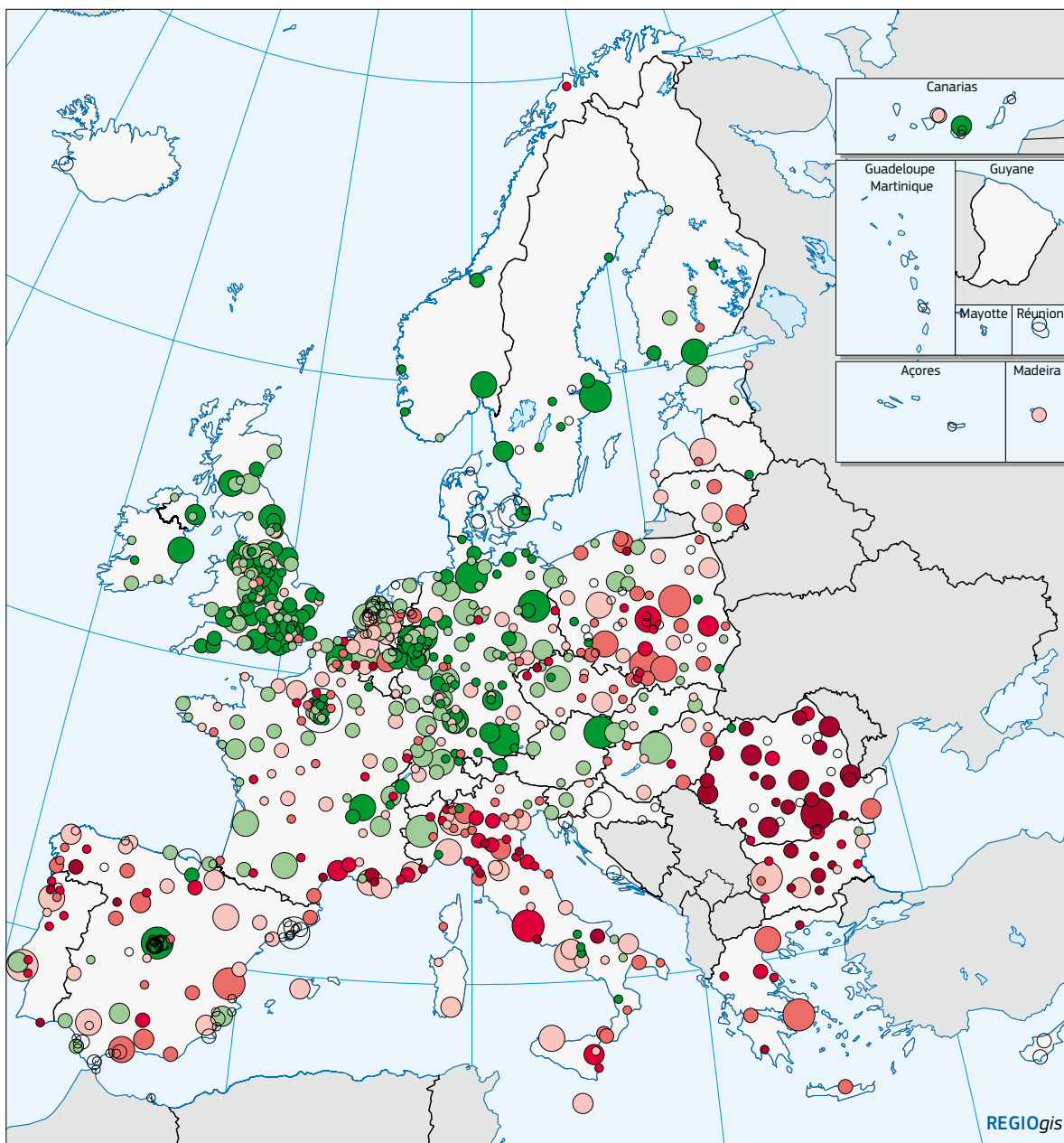
Ett vanligt arbetssätt för ett Interreg-varumärke är att förbättra dess synlighet och uppfattningen om det. Europeiska kommissionen har till och med återinfört namnet (Interreg V) i sitt beslut om programområden och budgetar baserat på initiativet om Interreg-varumärkning. Över 70% av programmen har antagit den nya Interreg-logotypen och deltagit i Europeiska samarbetsdagen. ■

LÄS MER

www.interact-eu.net

DÖDSOFFER I TRAFIKEN I STÄDER 2011–2013

EU vill minska antalet dödsoffer i trafiken med 50% till år 2020, vilket skulle innebära mindre än 3,1 per 100 000 invånare. Detta mål har redan uppnåtts i alla städer markerade i grönt. I nordvästra Europa har de flesta städer redan ett lågt antal dödsolyckor i trafiken, men de som visas i lila behöver fortfarande få ner siffrorna. Siffran är högst i de flesta rumänska städer (över 9) och i många städer i Bulgarien och Grekland (över 6). Det behövs fortfarande framsteg i de flesta städer i Italien, Polen, Spanien och Portugal för att nå EU:s mål senast 2020.

Dödsfall per 100 000 invånare

- < 2.0
- 2.0 - 3.1
- 3.1 - 4.5
- 4.5 - 6.0
- 6.0 - 9.0
- ≥ 9.0
- Inga uppgifter

Befolkning i stadskärnor

- < 100000
- 100000 - 250000
- 250000 - 500000
- 500000 - 1000000
- 1000000 - 5000000
- ≥ 5000000

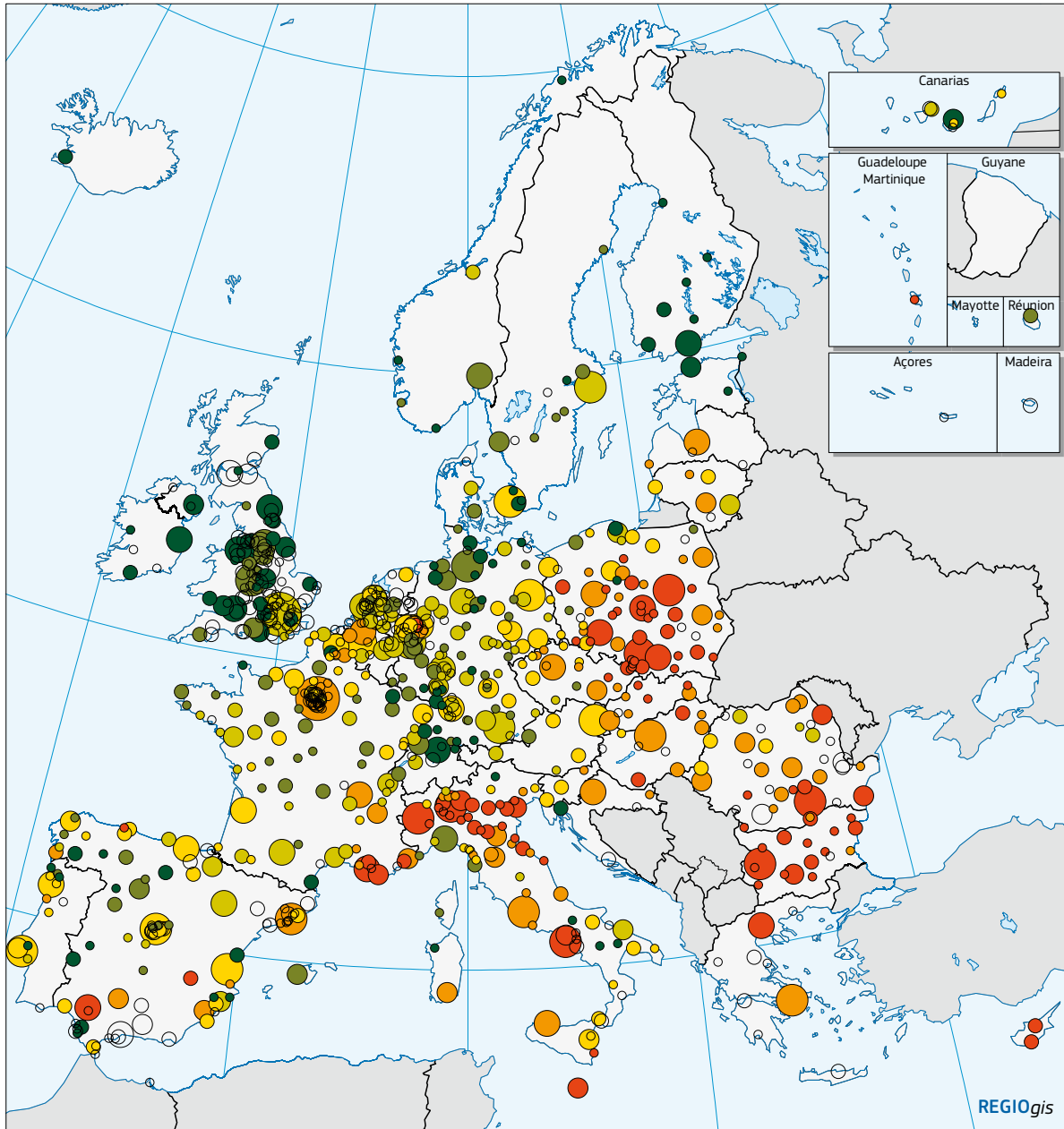
AT: 2013; BE: 2011 and 2013
 IT, PL, PT, SI, SK, FI, NO:
 2011-2012;
 IE, EL: 2011; CZ, ES, FR, SE: 2010-2011;
 MT: 2009; LU:
 2008-2009; RO: 2008
 Källa: Eurostat

0 500 Km

© EuroGeographics-förbundet för de administrativa gränserna

KONCENTRATION AV LUFTBURNA PARTIKLAR (PM10) I STÄDER 2013

Luftföroreningar kan allvarligt påverka människors hälsa och till och med förkorta deras livslängd. Enligt EU:s direktiv ska koncentrationen av partiklar på 10 µm* vara mindre än 40 µg/m³. De städer som visas i rött överskred den gränsen 2013. Världshälsoorganisationens riktvärde är strängare, med 20 µg/m³. Alla städer som är markerade i gult och orange gick över det värdet 2013. De högsta koncentrationerna fanns i städer i Bulgarien, södra Polen, Cypern samt i Podalen i Italien. Bara några städer, mest i Finland och Storbritannien samt några i Spanien, Frankrike och Tyskland, respekterade båda gränserna.

<p>Daglig genomsnittlig koncentration (µg/m³)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● < 19 ● 19 - 21 ● 21 - 23.5 ● 23.5 - 27 ● 27 - 33 ● ≥ 33 ○ Inga uppgifter 	<p>Urban centre population</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ < 100000 ○ 100000 - 250000 ○ 250000 - 500000 ○ 500000 - 1000000 ○ 1000000 - 5000000 ○ ≥ 5000000 	<p>Medelvärde uppmätt av mätstationer inom stadsgränserna. Källor: EEA, generaldirektoratet för regional- och stadspolitik</p>
--	--	--

0 500 Km

© EuroGeographics-förbundet för de administrativa gränserna

* partiklar mäts i µm = mikrometer (en tusendels millimeter) / µg/m³ = mikrogram per kubikmeter (1 mikrogram = 1 miljondels gram)

EU:s strategi för den adriatisk-joniska regionen: klara, färdiga, gå!

Syftet med EU:s strategi för den adriatisk-joniska regionen (EUSAIR) är att hjälpa regionen – som har en befolkning på 70 miljoner människor och är en nyckel till Europas geografiska kontinuitet – att få del av förmånerna med närmare samarbete på sådana områden som att främja kustområdenas ekonomi, bevara miljön, förbättra transport- och energiförbindelser och få fart på den hållbara turismen.

Ett och ett halvt år efter uppstartskonferensen i Bryssel i november 2014 är nu denna tredje makroregionala EU-strategi i sin genomförandefas. Grunden till det gemensamma arbetet för de åtta deltagande länderna (Albanien, Bosnien och Hercegovina, Grekland, Italien, Kroatien, Montenegro, Serbien och Slovenien) har lagts genom en stabil plattform där prioritetsområdena definieras i form av strategins fyra tematiska pelare: 1) blå tillväxt, 2) sammankoppla regionen, 3) miljö kvalitet, och 4) hållbar turism. Interreg-programmet ADRIION, som antogs i december 2015 och som omfattar samma geografiska område som EUSAIR, innefattar en prioritetsaxel för att stödja strategins styrnings- och förvaltningsstrukturer.

Den 12 och 13 maj 2016, vid det första EUSAIR-forumet i Dubrovnik i Kroatien, var kommissionären för regionalpolitik Corina Crețu på plats tillsammans med de åtta involverade ländernas utrikesministrar och ministrar för EU-finansiering, plus över 600 viktiga intressenter i den adriatisk-joniska regionen (nationella, regionala och lokala administrationer, akademi, näringslivssektorn och civilsam-

hället), för att gå igenom framstegen för den makroregionala EU-strategin och fastställa vägen framåt.

Från ord till handling

Kommissionär Crețu öppnade mötet och talade om tre viktiga aspekter för att gå från ord till handling: för det första behovet av att tänka över gränser och sektorer och därmed lämna sin "komfortzon", för det andra att se till att alla aktuella partner är med i diskussionen, och för det tredje att omsätta politisk vilja i tillräckliga resurser. Ministrarna antog Dubrovnikdeklarationen, där de bekräftar sitt åtagande att sätta in finansiella, administrativa och tekniska resurser och uppmanar till bättre anpassning mellan strategin och nationella finansieringsprioriteringar.

Deltagarna i forumet diskuterade hur det makroregionala arbetssättet kan hjälpa området att bli mer motståndskraftigt genom att de gemensamt hanterar de komplicerade och mångskiftande utmaningar som finns, och som de enskilda länderna inte längre kan hoppas på att klara av själva. Ett annat huvudämne var behovet av ett ändamålsenligt styrsystem på flera nivåer, som en huvudförutsättning för att på ett sunt sätt genomföra strategin och uppnå dess mål.

Forumet bekräftade EUSAIR:s potential att inte bara höja konkurrenskraften och förbättra förbindelserna i regionen, utan även att understödja de fyra deltagande kandidatländernas och potentiella kandidatländernas väg till integration i EU.

Strategin stöder åtta länder genom fyra pelare:

Blue Growth
EUSAIR

Grekland och Montenegro

Connecting the Region
EUSAIR

Italien och Serbien

Environmental Quality
EUSAIR

Slovenien och Bosnien och
Hercegovina

Sustainable Tourism
EUSAIR

Kroatien och Albanien

Tvärgående aspekter och horisontella principer:

- › Kapacitetsuppbyggnad, däribland kommunikation
- › Forskning, innovation, små och medelstora företag
- › Begränsning av och anpassning till klimatförändringar
- › Katastrofriskhantering

Den 1 juni 2016 lämnade Kroatiens regering över det tillfälliga ordförandeskapet för det adriatisk-joniska initiativet och EUSAIR till Greklands regering. Greklands biträdande finansminister Alexis Charitsis talade under forumets avslutningspass och sade att det grekiska ordförandeskapet skulle gå efter ledmotivet "tänk makroregionalt, agera lokalt".

En makroregional strategi är ett integrerat ramverk som kan stödjas av bl.a. de europeiska struktur- och investeringsfonderna för att bemöta gemensamma utmaningar för EU-medlemsstaterna och länder utanför EU som ligger i samma geografiska område. De drar därmed fördel av ett stärkt samarbete som bidrar till att man uppnår ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

EU-strategin för den adriatisk-joniska regionen, som godkändes av rådet 2014, är den tredje makroregionala strategin från EU efter föregångarna i form av EU-strategin för Östersjöregionen (EUSBSR) och EU-strategin för Donauregionen (EUSDR), godkända av rådet 2009 respektive 2011. En fjärde makroregional strategi för Alpregionen lanserades i januari 2016 (se *Panorama* 56).

LÄS MER

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/adriatic-ionian/2016

<http://www.adriatic-ionian.eu/>

Fångat på bild

Varje år är det tusentals projekt runtom i Europa som får regional finansiering från Europeiska unionen. Fototävlingen "Europa i min region" är ett utmärkt tillfälle att komma ut och röra dig med kameran och ta bilder av valfritt projekt som är finansierat av EU. Här är bara ett litet urval av foton som knäppts i Europas olika regioner de senaste åren.

Deadline för årets tävling är den 28 augusti 2016. Vinnarna kommer att få ta emot sina priser under Europeiska veckan för regioner och städer i Bryssel 10–13 oktober. ■

LÄS MER

<https://goo.gl/t3iwcT>

Panorama
välkomnar dina
bidrag!

Med dina egna ord är det avsnitt i Panorama där intressenter på lokal, regional, nationell och europeisk nivå talar om sina uppfattningar och beskriver sina planer för perioden 2014-2020.

Panorama tar gärna emot dina bidrag på ditt språk, som vi kanske tar med i kommande nummer. Kontakta oss för att få veta mer om deadlines och riktlinjer för ditt bidrag.

regio-panorama@ec.europa.eu

Arctic Smartness – att utnyttja regionens potential

Det finländska Lappland är EU:s nordligaste region och en port till den arktiska regionen. Regionen spelar en viktig roll inte bara för klimatförändringarna och hållbar utveckling av naturresurser, utan även för internationellt samarbete, global säkerhet och ekonomisk utveckling. Detta är något som också nämns i det aktuella gemensamma meddelandet till Europaparlamentet och rådet om en integrerad EU-politik för Arktis.

Uttrycket "den arktiska regionen" och namnet Arktis väcker ofta associationer till stereotyper som snö och is, men regionen har så mycket mer än så att erbjuda: väldiga naturresurser, god infrastruktur och ett innovativt tankesätt. På bara några år har landskapet Lappland förvandlat sina arktiska svårigheter till "arktisk smarthet", Arctic Smartness.

Hur bar man sig då åt för att bli den mest avancerade och innovativa arktiska regionen? Idag är Lappland en sällsynt kombination av oräkneliga små byar, större centrala städer och turistorter, men med gott om plats åt alla. Här finns det skogar, brusande floder, ett stort antal forskningsinrättningar och en stabil investerings- och företagsmiljö som stöds av stark gränsöverskridande samverkan och samarbetsnätverk. Här är Arktis vardagen.

En balanserad mix av industriell expertis och engagemang i hållbar utveckling är det centrala när man förädlar naturresurserna i regionen.

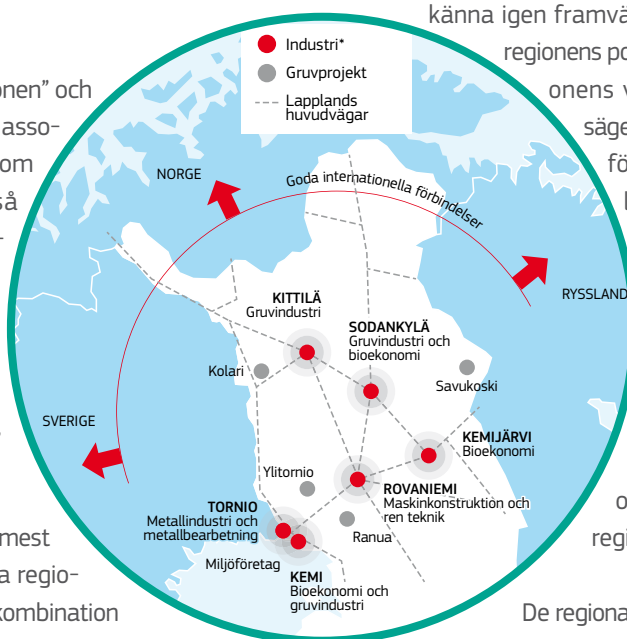
Trots sin anmärkningsvärda industriella utveckling – i regionen finns en av EU:s största koncentrationer av skogsindustri och mineralförädling – är Lappland fortfarande ett av de områden som har renast vatten och luft i världen. Det är också den största certifierade regionen för utvinning av naturprodukter.

I Lappland bestämde vi oss för att ta modiga och öppenhjärtiga beslut i vår satsning på framtiden. Lappland var en av de första regionerna i Finland som antog konceptet med smart specialisering (S3). Smart specialisering var en milstolpe som hjälpte oss att känna igen framväxande industrier som steg fram ur regionens potential, och det lade grunden till regionens varumärke med Arctic Smartness, säger Kristiina Jokelainen, utvecklingschef för S3 och regionala kluster, på Lapplands förbund.

Från allra första början byggde planeringen och genomförandet av S3 på intressenternas omfattande delaktighet och regionala engagemang. Lappland Arctic Smartness är en samverkan mellan olika sektorer och tekniker i både regionala och inter-regionala samarbeten.

De regionala Arctic Smartness-klustren – Arktisk industri och kretsloppsekonomi, Arktisk smart landsbygdsgemenskap, Arktisk design, Arktisk säkerhet och trygghet samt Arktiska utvecklingsmiljöer – är ryggraden i Lapplands system för hållbar utveckling och regional innovation. Detta moderna samverkande arbetssätt över många sektorer, där man ser bortom gränserna, hjälper oss att övervinna regionens brist på kritisk massa och integrera Lapplands industrier i de globala värdekedjorna.

*Päivi Ekdahl - utvecklingschef,
Lapplands förbund*

Sammanhållningspolitik till stöd för öar

Öregioner har gemensamma och särskilda drag och egenskaper som tydligt skiljer dem från fastlandsregionerna. EU:s struktur- och investeringsfonder är avgörande för att kunna få igång långsiktiga investeringsprojekt i dessa områden och få bort finansieringsklyftor.

Artikel 174 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt erkänns att öregioner möter permanenta nackdelar som kräver särskild uppmärksamhet. Vardagliga utmaningar som t.ex. brist på stordriftsfördelar, små marknader och begränsade privata investeringar i ett stort antal sektorer, däribland transport, energieffektivitet (med följder i form av energibrist), digitala anslutningsmöjligheter osv. har alla inverkan på företagen och försörjningsmöjligheterna.

Sammanhållningspolitiken är det politikområde inom EU som lämpar sig bäst för att bemöta de utmaningar som öar möter. Öregioner har varit utmärkta exempel på hur de europeiska struktur- och investeringsfonderna har använts för investeringar i transport, energieffektivitet, förnybar energi, forskning osv. som bidrar till de europeiska strategiska målen för 2020 och därefter.

Det finns emellertid också exempel på misslyckanden och förvrängningar, särskilt när det gäller tillgången till sammanhållningspolitiken för de öar som ligger på NUTS 3-nivå eller

lägre men ingår i NUTS 2-regioner på fastlandet med avsevärt högre BNP.

På grund av sitt avlägsna läge och sina inneboende egenskaper har öar varit särskilt utsatta för finanskrisen nyligen. Eurostats senaste siffror om regional BNP för 2014 avslöjar att de värsta nedgångarna i Europa – i klassen 30% – inträffade på öar, vilket är ytterligare ett vittnesmål om den ökande utvecklingsklyftan mellan Europas centrum och dess utkanter. Detta är en utmaning för framtiden, som kan hanteras specifikt genom att man stärker den territoriella dimensionen i sammanhållningspolitiken.

Konferensen för perifera kustregioner, CPMR (www.cpmr.org), som samlar ungefär 160 regioner som representerar omkring 200 miljoner människor, förespråkar en mer balanserad utveckling inom EU-territoriet. Sedan 1973 har CPMR och dess utskott för öregioner haft sin uppmärksamhet och sina åtgärder inriktade på att se till att de perifera regionerna och öregionerna bland deras medlemmar får sina behov och intressen uppmärksammas på de politikområden som har hög territoriell påverkan, t.ex. social, ekonomisk och territoriell sammanhållning, kustpolitik och tillgänglighet. ■

George Hatzimarkos – ordförande för utskottet för öregioner vid konferensen för perifera kustregioner (CPMR) och guvernör för regionen Sydegeiska öarna (Grekland)

Pommerns smarta inställning till förnyande av städer

Pommerns vojvodskap, på polska Pomorskie, är en självstyrande region i Polen där man driver ett regionalt operativt program inom Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), med bl.a. stadsförnyande som en av uppgifterna. Det operativa programmet är bara ett av de verktyg som används för att genomföra Pommerns regionala utvecklingsstrategi 2020.

Det regionala operativa programmet för Pommern 2014–2020 har som syfte att bemöta de utvecklingsvårigheter som regionen möter sett till ekonomi, utbildning, yrkesverksamhet och sociala aktiviteter, enskilda territoriers potential, transportsystem, energi och miljö. Man använder ett stort antal teman och olika genomförandeinstrument, där nyckeln är att säkerställa samverkan, sammanhållning och friktionsfri samordning.

För att åstadkomma detta tillämpar Pommern framgångsrikt en förhandlingsmetod som bygger på att olika partnerinstitutioner, organ och samfund är delaktiga och involverade. Hit hör att definiera smarta specialiseringar, utveckla de bästa förnyelseprojekten och samordna aktiviteter i städer och deras omgivande funktionella områden.

Den polska regionen har antagit en unik partnerskapsprocess som går nerifrån och uppåt, och där smarta specialiseringar definieras utifrån förslag som lagts i öppen tävling av intresserade näringslivs- och vetenskapskretsar. Förslagen bedömdes av experter utanför regionen och utomlands, med erfarenhet av internationellt näringsliv och forskning. Till följd av detta identifierades de regionala myndigheterna fyra områden med smart specialisering (se sidan 31).

Numerär styrka

Tävlingsförfarandet för att välja ut specialiseringar gav upphov till en mycket aktiv process med upptäckter i entreprenörsvärlden, bland annat samarbete mellan olika regionala partner som representerade näringsliv, utbildning, affärsmiljöinstitutioner och icke-statliga organisationer. Aktörer med central betydelse för att bygga upp samarbete mellan vetenskap och näringsliv kunde arbeta direkt med intresserade partner. Totalt var över 400 organ involverade, däribland de största skolorna och högskolorna i regionen, framstående näringslivsinstitutioner, kommuner och kommunförbund samt sjukhus och åtskilliga icke-statliga organisationer. Den största gruppen bestod av omkring 300 företag.

Förhandlingsdelen var ett framträdande inslag i processen med att identifiera smarta specialiseringar i regionen. När områdena för smart specialisering hade valts ut, förhandlade de regionala myndigheterna fram avtal med vart och ett av de samhällen som organiserats runt dem. Där definierades omfattningen och de prioriterade forskningsområdena för varje enskild specialisering, och principerna och arbetssättet för att stödja utvecklingen av dem med offentliga medel, däribland det regionala operativa programmet för 2014–2020.

Eftersom de involverade samhällena integrerats i så hög grad i ett bygga upp kloka ekonomiska specialiseringar, stärkta av avtalen som nämns ovan, så är planen att skapa många fler och innovativa satsningar, projekt och produkter som kan kommersialiseras för att bidra till att utveckla Pommern och flera områden.

Att döma av de utvalda specialiseringsområdena kommer Pommern att eftersträva globalt erkännande som tillverkare av flytande fordon som går på alternativt bränsle, "smarta bostäder", teknik för att lösa problemen med energilagring, samt innovativa produkter och tjänster som används i sjukvården.

Ända sedan man inledde förfarandet med att välja ut smarta specialiseringar har man uppmärksammat den roll som privat kapital spelar i de satsningar och projekt som planeras av olika grupper. Andelen privat kapital kommer inte bara att garantera större effektivitet och hållbarhet i de genomförda lösningarna, utan sätter också igång mekanismer som möjliggör finansiering av den ekonomiska utvecklingen efter 2020, när medlen från sammanhållningspolitiken blir mindre än under nuvarande programperiod.

Upprustningspolitik

Under perioden 2014–2020 är en av prioriteringarna med sammanhållningspolitiken, och en del av dess stadsaspekt, att utföra en omfattande upprustning av nedgångna områden i städer. Detta är också en viktig del av stadspolitikerna i hela Polen. Under den här perioden kommer de upprustningsprojekt som stöds av sammanhållningspolitiken att bygga på en heltäckande och harmonisk kombination av sociala, ekonomiska och rumsliga åtgärder, med huvudsyftet att socialt

inkludera medborgare som bor i nedgångna stadsområden och minska den fattigdom de är drabbade av.

Pommern har redan tillämpat detta arbetssätt under perioden 2007–2013, med hjälp av de genomförandemekanismer som fanns just då. I alla upprustningsprojekt som medfinansierades av Eruf tillhandahölls inom ramen för flexibilitetsinstrumentet en betydande uppsättning resurser för verksamheter av social karaktär, till ett belopp på 15% av de stödberättigande kostnaderna. Syftet var att stödja kompletterande sociala åtgärder i nedgångna områden i Polen med ett separat operativt program,

Europeiska solidaritetscentret i Gdańsk

Europeiska solidaritetscentret i Gdańsk – invändigt

som innefattade ett interventionsverktyg från Europeiska socialfonden (ESF).

En unik formel användes utifrån förhandlingar med städer som hade omfattningen och profilen för upprustningsprojekten, som därefter finansierades av det regionala operativa programmet för 2007–2013. Pommern använder denna ”pilot”-förhandlingsmetod för det mer storskaliga skapandet av optimala lösningar för de städer och deras funktionella områden som är berättigade till stöd med offentliga medel.

Prövat och testat

Vid upprustningsprojekt som ska finansieras av det regionala operativa programmet för 2014–2020 ska arbets sättet innefatta att man fortsätter med och utvecklar den tidigare testade mekanismen, som ledde till åtta genomförda komplicerade upprustningsprojekt som berörde över 50 000 invånare i nedslitna områden i fem städer.

Upprustningsprojekten följer formeln med integrerade projekt: det finns två nära sammanknutna projekt, ett som är medfinansierat av ESF och ett annat av Eruf. Samtidigt är det interventioner av social karaktär som avgör utformningen av infrastrukturprojekt, snarare än tvärtom. Genomförandet av en sådan modell underlättas av att det regionala operativa programmet för 2014–2020 just nu är ett tvåfondsprogram.

Vid flerstegsförhandlingar mellan 31 städer och regionala myndigheter behandlas bland annat begränsning av förfallna områden, program för stadsupprustning och omfattningen av integrerade upprustningsprojekt. I de finansierade projekten måste man försöka hitta lösningar på särskilda problem som identifieras i upprustningsprogrammen för nedgångna områden, begränsade utefter exakta indikatorer på den sociala, ekonomiska och rumsliga situationen, som visar att krisen är relativt hög när man jämför med såväl staden som regionen.

Projekten genomförs av städerna med inblandning av diverse partner och grupper, enligt en arbetsmetod som involverar de boende och säkerställer ett mer omfattande deltagande från allmänheten i alla faser. Lagen om upprustning från 2015 och

riktlinjer som antagits på regional nivå är grunden för att iordningställa upprustningsprojekt. Eftersom utformningen av ett upprustningsprogram är en svår och mångfacetterad process, har 24 samhällen och städer i Pommern fått särskilda bidrag för det syftet.

Territoriell investering

Det regionala operativa programmet för 2014–2020 bygger i hög grad på ett territoriellt arbetssätt. Som en del i de integrerade territoriella avtalen förhandlar de regionala myndigheterna fram paket för sammanhängande projekt med åtta funktionella stadsområden (och, separat som en del av de integrerade territoriella investeringarna, med det större Trestadsområdet). Detta omfattar områden som professionell aktivering, förskolor, transportknutpunkter, avfallshantering och utveckling av specialiserade vårdtjänster. Dessa projekt är till för att utnyttja utvecklingsmöjligheterna och övervinna de hinder som kännetecknar dessa områden. Projekt som godkänns inom de territoriella avtalen får preferenser (ytterligare punkter) för att få tillgång till medel från det regionala operativa programmet.

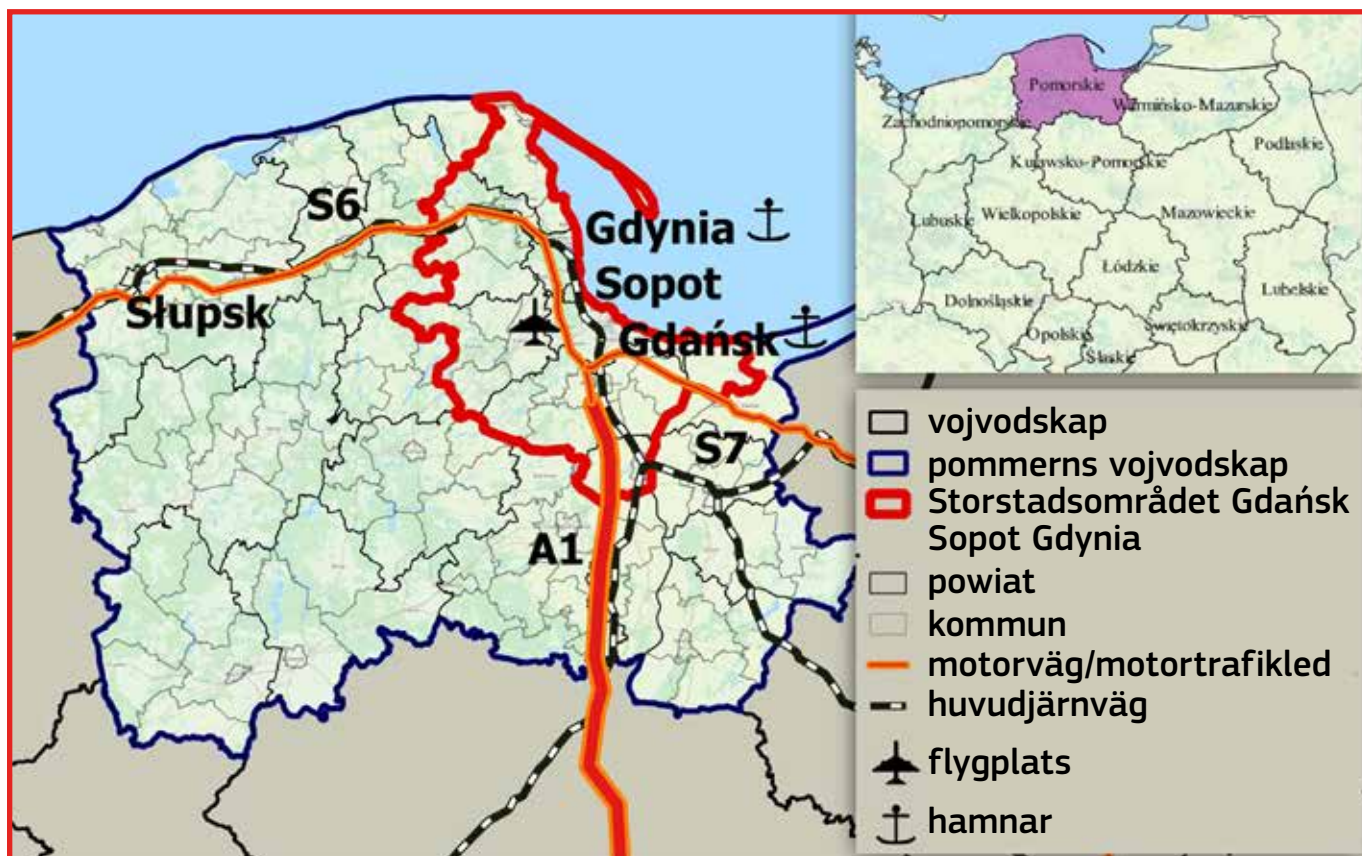
Det territoriella arbetssätt som används i Pommern bygger huvudsakligen på det faktum att det för att lösa stadsproblem i funktionella områden inte bara krävs finansiella resurser utan framför allt ett systematiskt samarbete, både mellan grannkommuner och bland offentliga myndigheter och entreprenörer, icke-statliga organisationer och institutioner för utbildning och vetenskaplig forskning. Reglerna för att skapa sådan samverkan är utformade för att inspirera till samarbete där det tidigare inte funnits något, och stärka det där det finns.

Med hänsyn till den erfarenhet som vunnits från perioden 2007–2013 ska man dessutom notera att problemen måste lösas genom åtgärder som planeras i förväg och utifrån strategisk reflektion. Avtalen är till för att korrekt identifiera och noga förbereda och samordna prioriterade projekt, och därmed öka chanserna för att de genomförs med de mest gynnsamma resultaten.

LÄS MER

www.pomorskie.eu

POMMERNENS VOJVODSKAP

Befolkning: 2 302 000, vilket utgör 6,0% av Polens befolkning. Regionens växande befolkning är yngre än Polens befolkning totalt sett, och har den högsta naturliga folkökningen och positiva migrationsbalansen.

Arbetsmarknad: Det finns ett stigande antal arbetstagare med hög arbetsproduktivitet, med åtföljande hög tillväxttakt/minskad arbetslöshet till en nivå under det nationella genomsnittet.

Ekonomi: 64% av genomsnittlig BNP per capita i köpkraftsstandard för EU:s 28 medlemsländer, ekonomisk aktivitet över genomsnittet, höga resultat för innovativa företag, ledande polska företag närvarande, även de med utländskt kapital.

Smarta specialiseringar: offshore-, hamn- och logistikteknik, interaktiv teknik i en informationsintensiv miljö,

eko-effektiv teknik vid tillverkning, transport, distribution och förbrukning av energi och bränsle, samt byggnad, medikerteknik för livsstilssjukdomar och åldrandesektorn.

Andra viktiga: företagstjänster, läkemedel och kosmetika, bioteknik, turism.

Styrkor: läget inom TEN-T, storstadsområdet Gdańsk-Gdynia-Sopot som Östersjöns innovativa och kreativa metropol, kustläge med stora havshamnar, unik naturmiljö och kulturarv (bland annat Gdańsk, en stad av frihet och solidaritet) och ett stort akademiskt center.

LÄS MER

www.rpo.pomorskie.eu

Pionjärer i sammanhållningspolitiska projekt

INTERVJU MED MIECZYŚLAW STRUK, MARSKALK FÖR POMMERNENS VOJVODSKAP

Hur kan sammanhållningspolitiken bidra till Pommernregionens ekonomiska utveckling? Vilka områden skulle du vilja prioritera?

Sammanhållningspolitiken är avgörande för Pommern. Det är huvudsakligen tack vare dess resurser, mål och principer som vi har lärt oss att tänka och agera efter en resultatinkriktad filosofi och kan ha en allomfattande inställning till de problem som konstateras. Det är svårt om inte omöjligt att uppnå detta med sektoriell politik.

Sammanhållningspolitiken har också effektivt fått oss att fokusera på viktiga problemområden. I utbildningssektorn till exempel har vi lagt särskild tonvikt på yrkesutbildning, och på området rörlighet riktade vi in oss på kollektivtrafik, däribland järnväg. Viktigt är också att överföra resultaten från forskning och utveckling till ekonomin, att dra till oss investeringar, förbättra energieffektiviteten och bygga upp ett nätverk av turismprodukter.

Vilka är för- och nackdelarna med det nya arbetssättet för att kombinera olika finansieringar och finansiella instrument? Hur säkerställer man konsekvens och komplementaritet?

Vi stödde idén om ett operativt program, som kombinerar Europeiska socialfonden och Europeiska regionala utvecklingsfonden, ända från början av debatten om sammanhållningspolitiken 2014–2020. Jag tror att vidare konso- lidering av dessa fonder bör följa, på

ett sådant sätt att interventionen från dem är sådan att de helt kompletterar varandra. Pommern tvekar inte att utnyttja mekanismen med integrerade projekt, särskilt inte på områdena stadsupprustning och yrkesutbildning.

När det gäller finansiella instrument är vi i Polen föregångare. Enligt min åsikt gör dessa instrument att mekanismerna för genomförandet av sammanhållningspolitiken kommer närmare marknadsvillkoren, och det bidrar till

Multifunktionell järnvägsstation i hjärtat av storstadsområdet

Detta projekt är den första europeiska investeringen som genomförts i ett offentligt-privat partnerskap finansierat av Jessica (gemensamt europeiskt stöd till hållbara investeringar i stadsområden), EU:s återbetalningsbara instrument. Projektet gällde upprustning av järnvägsstationen och det kringliggande området i Sopot. Ett komplex av byggnader skapades, däribland en ny järnvägsstation och affärs-, kontors- och hotellområden. Ett resecentrum med anslutningar för olika slags kollektivtrafik utvecklades också.

www.sopotcentrum.com.pl

Rörtunnel under Martwa Wisla

effektiva och välinriktade offentliga interventioner och gör att de påverkar mer. Utifrån vår erfarenhet på området finansiella instrument upprättade vi Fonden för utveckling av Pommern, som efter 2023 blir ett av de främsta investeringsinstrumenten i regionen.

När man ser till sammanhang och samordning är det värt att notera att vårt regionala operativa program är tydligt grundat på ett territoriellt arbetssätt och en förhandlingsformel – t.ex. som del av de integrerade territoriella avtalen för städernas funktionella områden. Det innebär att vi för de största stadsområdena förhandlar fram paket med projekt vars syfte är att maximera de

ekonomiska och sociala effekterna i olika delar av regionen.

Det finns ett allmänt önskemål om att förvaltningen av EU:s fonder ska förenklas. Hur kan regionen bidra till just det?

Vi har aldrig haft någon tendens att skapa komplicerade rutiner och lägga onödiga bördor på förmånstagarna. När vi gjorde i ordning vårt nya regionala operativa program försökte vi fortsätta med vårt pragmatiska och flexibla arbetssätt, men nu är vi starkt begränsade av regelverk som skapats på europeisk och nationell nivå. Jag förstår behovet av samordning och jag tycker att det på vissa områden rentav

borde förbättras, men det ska inte bygga i huvudsak på en samling särskilda riktlinjer som institutionerna som förvaltar programmen är tvungna att tillämpa. Regionerna har erfarenhet och väjer inte för att ta ansvar för programmets effekter. Däremot borde de ha större frihet att välja den bästa vägen för att nå sina mål. I vårt regionala operativa program ser vi praktiska förfaranden för förmånstagarna som en prioritet. Vi har skapat ett verktyg för att lämna in ansökningar via internet, och det anpassas hela tiden efter särdragen i de olika fortlöpande tävlingarna. Vi har också ett dokument för förmånstagare där de får all information om hur man ansöker om finansiering av projekt,

hur de bedöms och påföljande genomförande och redovisning.

Vilka resultat förväntar du dig att uppnå i slutet av finansieringsperioden 2014–2020?

Om man ser till vår absorberingspotential och de resurser som finns tillgängliga, så förväntar vi oss att under 2014–2020 förvärva totalt 5,4 miljarder euro i EU-medel. Det inkluderar naturligtvis värdet på vårt regionala operativa program, d.v.s. 1,8 miljarder euro.

Vi förutsätter att sammanhållningspolitiken blir en katalysator för bestående förändring i vår region. Den ska leda till att Pommerns företag får skjuts in i den globala värdekedjan, och till att vår ekonomi blir mer exportinriktad och minskar i energiintensitet. Vi vill också bättre utnyttja arbetsmarknaden, som utgörs av välutbildade, frisinnade, modiga och företagsamma medborgare. Vi har även för avsikt att förbättra invånarnas levnadsförhållanden, bl.a. så att viktiga offentliga tjänster ökar i kvalitet och blir mer tillgängliga.

Ny utbyggnad av järnväg och flygplats – Pommern backar upp kollektivtrafiken

Bygget av Pommerns nya pendeltågssystem, PKM, och utbyggnaden av Gdańsk flygplats är de största och viktigaste infrastrukturinvesteringarna för utvecklingen av kollektivtrafik i Pommern. PKM sammanbinder Trestadsområdet med flygplatsen i Gdańsk och med området Kasjuben i väst. Gdańsk flygplats får allt fler förbindelser mellan regionen Pommern, Europa och resten av världen. Tack vare den dynamiska passagerartillväxten, som de senaste två åren har ökat med över 30% till 3,7 miljoner om året, har den blivit Polens tredje största flygplats.

www.pkm-sa.pl

www.airport.gdansk.pl

Pommern och dess största stad Gdańsk ligger nära Östersjön. Hur mycket är Pommern inblandat i Östersjöstrategin och vad förväntar du dig av detta?

Jag hoppas att det kommer att uppkomma projekt av hög kvalitet genom att vi knyter Östersjöstrategin till vårt regionala program. ■

Vi har ända från början varit involverade i EU:s strategi för Östersjöregionen. Vi ser det som en möjlighet till ytterligare utvecklingsimpulser, till följd av det bättre samarbetet mellan de olika organen i länderna runt Östersjön. I vårt regionala operativa program har vi identifierat områden där vi särskilt mycket ska lyfta fram samarbete inom ramen för Östersjöstrategin. De områdena är överföring av kunskap, förnybar energi, turism och biologisk mångfald.

Investera i Pommern

Tack vare "systemet för ekonomiskt främjande och information" i projektet för Pommerns vojvodskap, har ett omfattande system av tjänster för investerare kunnat skapas. Samverkan mellan nyckelaktörer som betjänar investerare i regionen, sammanförda under initiativet "Investera i Pommern" – som inte bara innefattar stöd för investeringsprojekt utan också omfattar främjande av investeringar – har lett till 57 framgångsrikt slutförda projekt där investerarna har kunnat tillkännage 8 930 nya arbetstillfällen.

www.investinpomerania.pl

När sociala förmåner väger tyngre än vinst

SAMARBETE I DEN SOCIALA EKONOMIN I GREKLAND

Social ekonomi, en sektor som har klarat av den ekonomiska krisen i EU bättre än andra, har länge varit ett prioriterat område för Europeiska kommissionen.

För att främja en "mycket konkurrenskraftig social marknadsekonomi" har kommissionen gjort social ekonomi och social innovation till en central punkt i sin Europa 2020-strategi, både sett till territoriell sammanhållning och i jakten på nya lösningar på samhällsproblem, i synnerhet kampen mot fattigdom och utanförskap¹. För länder som Grekland, där den ekonomiska krisen har fått svåra konsekvenser för landets ekonomi och sociala sammanhållning, kan social ekonomi vara ett praktiskt alternativ.

Social ekonomi är inte något nytt för Grekland. Faktum är att det grekiska "gemensamma företaget i Ampelakia" anses vara världens första moderna kooperativ. Det grundades mellan 1750 och 1770 av de små bomullsodlande och garn-tillverkande gillena i 22 byar i Tempiområdet, som 1772 gick samman för att undvika onödig rivalitet och konkurrens. Sedan blev det ett framstående företag, med 6 000 medlemmar, 24 fabriker och 17 avdelningar runt om i Europa, ända från Sankt Petersburg och London till Smyrna. Medlemmarna kunde åtnjuta socialförsäkring, vårdinrättningar, skolor och bibliotek samt Ampelakias fria universitet².

Sedan dess har landets socioekonomiska förhållanden förändrats en hel del. Men de svåra sociala effekterna av krisen, företagsnedläggningar och en skenande arbetslöshet visar mer än någonsin att det behöver göras investeringar i företag vars huvudmål är att påverka socialt samtidigt som de håller sig finansiellt stabila.

Investeringar i regional tillväxt

Social ekonomi är en sektor som ännu inte utforskats fullt ut i Grekland. Med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), antingen konkret för socialt entreprenörskap (total budget 6,4 miljoner euro) eller genom traditionella entreprenörsåtgärder, kan den sociala ekonomin utvecklas under den nya programperioden. Över 100 miljoner euro har öronmärkts från Europeiska socialfonden (ESF), det finns resurser för att främja socialt entreprenörskap under programperioden 2014–2020, och alla de 13 regionerna har valt ut aktuella investeringsprioriteringar i sina operativa program. Allt visar tydligt att de grekiska myndigheterna tänker använda social ekonomi som en ny modell som ska bidra till den grekiska ekonomins allmänna tillväxt. Social ekonomi omnämns också i samförståndsavtalet³ som ett av verktygen för att understödja sysselsättning och ekonomisk aktivitet.

Med stödet från sammanhållningspolitiken är utvecklingen av den sociala ekonomin i Grekland ett utmärkt tillfälle att ta sig an sociala behov och skapa hållbara arbetstillfällen på medellång sikt, även för utsatta samhällsgrupper.

1) COM 2011/682

2) Kalitsounakis, 1929: 224-231, as quoted in Nasioulas, 2010:64

3) More information on the MoU: http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/greek_loan_facility/index_en.htm

Nedan finns tre exempel på projekt inriktade på den sociala ekonomin i Grekland:

Win-win situation

fun - food - social good.

Wise Greece är en ideell organisation som fungerar som socialt företag med ett dubbelt uppdrag: de främjar över 450 grekiska produkter av toppkvalitet, och genom försäljningen av dem köper de livsmedel att donera till behövande. Wise

Greece väljer ut de bästa grekiska produkterna och kampanjar för dem på olika försäljningsställen landet runt och utomlands. De grekiska tillverkarna donerar en procentandel av sin försäljning till Wise Greece, som ska täcka de grundläggande matbehoven för de välgörenhetsinstitutioner och ideella organisationer som hjälper hemlösa, barn och äldre.

Företaget har vunnit många utmärkelser som handlar om socialt ansvar, däribland priset för hållbar företagsamhet och utveckling vid "Startup Greece Awards 2016".

<http://www.en.wisegreece.com/>

Arbete med inkludering

KoiSPE Diadromes är ett socialt kooperativ med begränsat ansvar (L.L.S.C.-KoiSPE) i Attika, skapat av de anställda på Sällskapet för socialpsykiatri och psykisk hälsa. Deras huvudmål är att personer med psykosociala problem ska få anställning och bli socialt rehabiliterade. För att uppnå detta driver KoiSPE ett arbetsförmedlings- och yrkesrådgivningskontor, som hjälper människor med psykosociala svårigheter att få och behålla betald anställning på den öppna arbetsmarknaden. Dessutom driver kooperativet en städtjänst och en kaffebutik och har avtal med näringslivet: aktiviteter som bidrar till att skapa hållbara arbetstillfällen för de medborgare som är uteslutna från den öppna arbetsmarknaden.

<http://koispediadromes.gr>

Läs allt om det!

Shedia är den enda gatutidningen i Grekland och medlem i det internationella nätverket för gatutidningar (INSP). Den har sålts på gatorna i Aten och Thessaloniki sedan

februari 2013 av hemlösa och arbetslösa, så att de fått tillfälle att få en liten inkomst och undan för undan förbättra sina levnadsvillkor. Shedia stöder också återintegrering av de medborgare som har det sämst ställt, genom att ordna aktiviteter och evenemang som ett lokalt fotbollslag, konst- och teaterkurser, sociala rundturer i Aten (de "osynliga rundturer") och mycket mer. ■

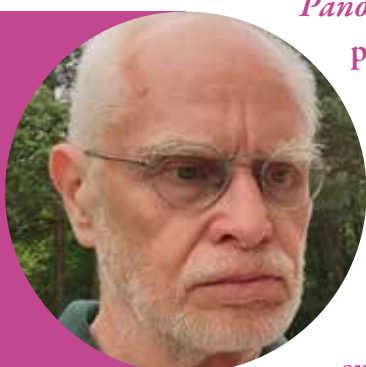
<http://www.shedia.gr/>

PROJEKT

Ungdomar engageras för att förbättra kollektivtrafiken

**TOTAL INVESTERING:
224 900 EURO**

**EU-INVESTERING:
191 200 EURO**

Panorama har fått en pratstund med Jacek Piotrowski, samordnare för projektet BAYinTRAP, om hur man sammanför unga medborgare och europeisk kommunikationspolitik.

Runtom i Europa ser sig medlemsstaterna om efter bättre sätt att skapa rena och effektiva kollektivtrafiksystem i städerna. Fokus ligger alltför ofta på teknik och infrastruktur, men i BAYinTRAP-projektet bestämde man sig för att pröva ett annat arbetssätt: att aktivt engagera unga medborgare i att ta fram en hållbar politik för kollektivtrafik i städer.

”Vi vet att ungdomar när de engageras kan vara till stor hjälp med att sprida budskapet om hållbar transport, och i vårt projekt sökte vi därför deras kreativitet, entusiasm och förmåga att ”tänka lite längre” och tillämpade detta för att lösa sådana utmaningar som trafiksäkerhet, tillgänglighet och trafikledning i städer”, förklarar Piotrowski.

Resultatet blev en riktig lektion i deltagande demokrati – ett projekt där ungdomar och offentliga tjänstepersoner från Polen, Tyskland och Litauen sammanfördes för att återuppta gamla problem och hitta nya arbetsmetoder för en renare stadstransport.

Från idé till verklighet

Projektet inspirerades av ett tidigare Europatäckande initiativ om kollektivtrafik (initiativet CIVITAS, www.civitas.eu).

Piotrowski hade redan varit med om det projektet, tillsammans med sina kollegor från den oberoende byrån för kulturfrämjande i Szczecinek (SAPIK), och ville nu pröva något liknande för sin egen stad, om än i mindre skala.

Med stöd från sina lokala trafikmyndigheter tog de kontakt med Europeiska kommissionen via dess gränsöverskridande samarbetsprogram för södra Östersjön (2007–2013). Tillsammans med Greifswald i Tyskland och Klaipėda i Litauen, som också aktivt sysslar med hållbar transport, fick städerna stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf).

Sommarlägerkonceptet föddes vid ett första möte mellan representanter från SAPIK, konsortiumpartnern ATI erc gGmbH, Tekniska centret i Vorpommern samt Klaipėdas kollektivtrafikmyndighet.

På läger

Man kom överens om att varje stad skulle stå värd för varsitt sommarläger och ta emot grupper från de andra två. ”Genom att till exempel skicka studenter från Greifswald till Szczecinek kände vi att vi kunde få in lite fräscha nya blickar och idéer i arbetet”, säger Piotrowski. Men han tillägger att deltagarna också kan ha fått fördel av att få mer djupgående information om kollektivtrafik inledningsvis, så att de bättre kunde fokusera sina observationer under lägeraktiviteterna.

Varje stad utvecklade sina egna kriterier för tävlan och val av deltagare. Kandidaterna ombads att föreslå förbättringar av rörligheten i sin stad. Förutom att de 60 vinnarna i åldrarna 16 till 19 deltog i BAYinTRAP-projektet, fick de också priser i form av kollektivtrafikkort och biobiljetter.

Först introducerades deltagarna i kollektivtrafikens värld genom presentationer och stadsstudierundturer där de skulle ta sig från en plats i staden till en annan med kollektivtrafikens hjälp. I Szczecinek använde de t.ex. smarta mobiler för att hitta rätt, i Klaipėda var det geocaching som gällde, och i Greifswald tog de fram färdvägar enligt skriftliga instruktioner.

Raka vägen till toppen

Härnäst diskuterade deltagarna positiva och negativa aspekter av kollektivtrafik utifrån sina första observationer. "Varje grupp var försedd med en lista över de främsta problemen och föreslog möjliga förbättringar", berättar Piotrowski. "Sedan presenterade de sina resultat personligen för lokala politiker, den offentliga förvaltningen och andra intressenter."

Piotrowski säger att studenterna kunde bestämma själva hur de ville presentera sina rekommendationer. I Szczecinek förberedde de en PowerPoint-presentation, medan de i Klaipėda diskuterade varje rekommendation för sig.

Lägren hade också utbildningsaktiviteter om ämnen som gällde hållbar rörlighet, trafiksäkerhet och medborgarskap. "Deltagarna fick lära sig mer om bästa praxis och fyllde i bästa praxis-register", tillägger Piotrowski. "Om de hittade något som var värt att importera till deras egen stad, skrev de upp detaljerna så att de kunde ta de positiva erfarenheterna med sig hem."

Positiva effekter

Resultatet blev att de idéer som presenterades i Szczecinek och Klaipėda blev direkt införda i respektive stads transportpolitik. Piotrowski påpekar att det skulle ha varit fördelaktigt för projektarrangörerna att ha uppmuntrat städernas administrationer att köpa in sig i projektet innan

deltagarna presenterade sina idéer. "Eftersom myndigheterna i Szczecinek var entusiastiska och engagerade, så antog vi att det skulle bli likadant på de andra ställena. Tyvärr var så inte fallet. Att få alla mer involverade redan i projektets planeringsfas skulle ha hjälpt."

Men även om myndigheterna i Greifswald var mindre entusiastiska, så tog kollektivtrafikoperatören i Szczecinek senare fram en mobilapp där man kan se realtidsinformation om ankomster för en viss buss vid en viss hållplats – detta som ett direkt resultat av ett förslag från en student.

Andra rekommendationer som ska diskuteras så småningom är fler busslinjer, stadskartor över busshållplatser, cykelfiler i parker, bättre tillgänglighet till bussar för rullstolar och barnvagnar, förbättrade cykelkorsningar, fler betalningsmetoder vid cykeluthyrning, kurer och bänkar vid hållplatser med mera.

Många av de lärdomar som dragits kommer att införlivas i framtida planering av regional trafik. Exempelvis insåg politikerna att det är svårt att ändra attityder och beteenden utan att direkt engagera allmänheten i politisk utveckling. "Men det kanske viktigaste resultatet var att vi fick bekräftat vad direkt demokrati betyder, och såg styrkan i att unga människor kan känna att de är aktivt involverade i det lokala styret. Ett sådant utfall är lätt för många andra projekt, sektorer och regioner att ta efter", sammanfattar Piotrowski replicated in numerous other projects, sectors and regions," concludes Piotrowski. ■

LÄS MER

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/poland/bayintrap-engaging-youth-and-changing-public-transportation

PROJEKT

Kunskapscentrum drar till sig högpresterande aktörer

**TOTAL KOSTNAD
FÖR FAS 1:
25 000 000 PUND
(32 406 250 EURO)**

**BIDRAG FRÅN EU:
9 000 000 PUND
(11 666 250 EURO)**

Nationella kompositcentret ligger i en av Storbritanniens nyaste vetenskapsparter, och är navet för den toppmoderna kompositforskning och kompositteknik som utförs av några världens mest innovativa företag.

Nationella kompositcentret, NCC, är en specialanpassad forsknings- och utvecklingsanläggning som öppnades 2011 och medfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf). NCC sammanför dynamiska företag och den bästa vetenskapliga, akademiska och kommersiella expertisen för att ta fram teknik till stöd för design och tillverkning av kompositprodukter och fullt ut utnyttja möjligheterna inom denna sektor i Storbritannien och andra länder. Över hälften av medlemmarna kommer från andra länder än Storbritannien.

Avancerade kompositmaterial är lättviktiga, högpresterande material som håller på att förvandla designen och tillverkningen av ett stort antal produkter, från de som används i flyg- och rymdindustri och bilbranschen till marin industri, förnybar teknik och sport och fritid. Genom att vikten på produkterna minskas går det att avsevärt sänka tillverkningskostnader och koldioxidutsläpp, och det skapas väldiga affärsmässiga möjligheter och tekniska fördelar.

Att det är viktigt att vara med på sådan spetsforskning och utveckling märks på vilka som just nu är medlemmar i NCC – där finns marknadsledare som Airbus Group, GE, Rolls-Royce, GKN Aerospace, BAE Systems, Shell, Vestas och 3M, och även små och medelstora företag. Centret ger sina medlemmar möjlighet att utveckla, anpassa, öka storleken på och godkänna nya och nuvarande processer och metoder, samtidigt som de får fördelen att jobba med andra framstående utrustningstillverkare och leverantörer.

Klart för start

NCC ingår också i "katalysatorn för värdefull tillverkning", ett strategiskt initiativ som utgörs av sju teknik- och innovationscenter och fungerar som katalysator för att återuppliva Storbritanniens tillverkningsindustri. Genom programmet får forskare, tekniker och entreprenörer tillgång till en resurs med expertis och erfarenhet inom akademi, forskning, industri och förvaltning. Genom att snabbt göra nya koncept till kommersiell verklighet fyller det klyftan mellan tidig innovation och tillverkning i industriell skala.

NCC – som kan uppvisa takmonterade fotovoltaiska solpaneler som driver anläggningen och kompenserar dess koldioxidutsläpp – har allmänt erkänts som en internationell föregångare på kompositområdet, som hjälper kompositindustrin att bli mer ekonomiskt konkurrenskraftig och miljömässigt ansvarsfull. År 2014 utökades byggnaden till dubbel storlek så att man fick plats med en tillverkningscell för höga volymer (för att tillgodose bilindustrins behov), en utbildningsinrättning och ett sortiment av småskalig utrustning med tanke på små och medelstora företag.

NCC har skapat ungefär 200 arbetstillfällen direkt, och man förväntar sig att det ska bli avsevärt fler de närmaste åren. Än mer anmärkningsvärt är kanske att man håller på att utveckla ett antal högpresterande, kostnadseffektiva, innovativa produkter som ska bidra till att skapa välstånd i Europa i framtiden. ■

LÄS MER
<http://nccuk.com>

PROJEKT

Positiva reaktioner på passivhus

Tack vare användningen av innovativ miljöteknik håller nu timmerbyggföretaget Weissenseer på att producera högkvalitativa passivhus – i ett högkvalitativt passivhus.

Företaget Weissenseer Holz-System-Bau GmbH, i staden Greifenburg i Österrike, var från början en traditionell snickerifirma men har nu blivit specialister på att tillverka stilfulla passivhus i trä. Tillverkningen av dessa miljövänliga bostäder utgör nu nästan 90 % av företagets totala verksamhet.

Först var företaget tvunget att skapa en ny tillverkningsprocess för sin nya produktportfölj. Projektet "Världens minsta fabrik" gjorde just detta. Man utvecklade en helt ny produktionslinje med kapacitet för tillverkning enligt strikta standarder för passivhus, där byggprocessen också strömlinjeformades och automatiserades.

I standarden för passivhus i Centraleuropa krävs det, bland flera andra kriterier, att den slutliga byggnaden måste designas för en total primär energiförbrukning som inte överstiger 120 kWh/m² per år.

Projektet finansierades delvis av Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) inom EU, genom det operativa programmet "Kärnten" under 2008 och 2009. Tack vare projektet har den tid som behövs för att tillverka ett passivhus på Weissenseer, från den första leveransen av råmaterial till dess att komponenterna slutlevereras till kunderna, kunnat förkortas radikalt – från ett genomsnitt på 20 arbetsdagar till bara två eller fyra!

Detta anmärkningsvärda uppsving i produktiviteten uppnåddes genom att man utvecklade en högeffektiv produktionskedja, som är i hög grad automatiserad och optimerad sett till olika

tids- och utrymmeskriterier. "Världens minsta fabrik" har nu kapacitet att tillverka totalt 150 till 170 passivhus av standardtyp varje år.

Ledande på miljöområdet

Samtidigt som världens minsta fabrik är en effektiv produktionsanläggning, så är själva fabriken i sig också ett passivt hus. Den behöver mycket lite kompletterande uppvärmning, då den värme som alstras av produktionsmaskineriet är tillräcklig för att hålla det varmt. Dessutom utgörs runt en sjättedel av byggnaden av kontorslokaler, däribland fritidsområden och ett café. Tack vare en optimerad byggnadsstruktur med invändiga värmekällor och stora glasfönster, följer också kontorsbyggnaden standarderna för passivhus.

Den nya fabriken fungerar nu som "utställningslokal" för ett antal nyttobyggnader som Weissenseer har föreslagit ska börja tillverkas i en nära framtid. Det rör sig om kontors- och affärsbyggnader, skolor och andra offentliga byggnader.

Förutom att det ger en välkommen dominoeffekt för Kärntenregionens ekonomi, så har projektet redan gett upphov till åtskilliga nya jobb inom företaget. ■

**TOTAL INVESTERING:
3 779 000 EURO**

**EU-INVESTERING:
377 900 EURO**

LÄS MER

<http://www.weissenseer.com/en/home/>

PROJEKT

Ljusare utsikter för ungerskt företag!

**TOTAL INVESTERING:
2 163 400 EURO**

**EU-INVESTERING:
1 005 200 EURO**

Det ungerska belysnings- och plastbearbetningsföretaget IBV Hungária Kft. har avsevärt utökat sin tillverkningsbas, skapat 50 arbetstillfällen och hjälpt till att öka regionens konkurrenskraft, tack vare finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Under 2012 och 2013 gav projektet stöd till byggandet av ett lager på 5 659 m² och en verkstad för verktygsmontering på 965 m² vid företagets huvudkontor i Kiskunfélegyháza i den ungerska regionen Bács-Kiskun. Denna utbyggnad av företagets lokaler har inte bara medfört att de befintliga 436 jobben i företaget har säkrats, utan det har också skapats ytterligare 49. Den kringliggande regionen har också gynnats av investeringen.

Förutom bygget av de två nya byggnaderna har det också byggts över 4,6 km nya vägar för att möjliggöra smidig transport av råmaterial och bearbetade produkter till och från anläggningen. Dessutom har det rests 485 meter stängsel runt de två nya byggena, och det sattes också in en ny vattencistern för att följa brandsäkerhetsföreskrifterna.

Mer utrymme, lägre kostnad

De nya anläggningarna har nu medfört en modern tillverkningslokal för för- och slutmontering, iordningställande av transporter och lagring av slutförda varor. Sedan har uppförandet av byggnaderna i sin tur frigjort ytor för ny tillverkningsutrustning. Framför allt har det nya lagret bidragit till att få fart på materialflödet, vilket har möjliggjort en betydande utökning av företagets produktsortiment. Och produktionskostnaden har också gått ner tack vare projektet.

Den ytterligare lagerkapaciteten behövdes för att upprätthålla och förbättra företagets konkurrenskraft, som har påverkats av finanskrisen och nya utmaningar på marknaden. Utbyggnaden var också viktig för att säkerställa att företaget kunde erbjuda fler olika slags produkter.

"IBV har kunnat investera i utbyggnaden mycket snabbare än om vi använt andra finansieringskällor", kommenterar Krisztina Rácz, företagets högsta ekonomichef. "Investeringen säkerställer att företaget får en bättre position och att dess anställda får det ännu bättre."

Trots att det var så komplicerat färdigställdes projektet på bara 18 månader utan några märkbara komplikationer. EU-finansieringen för projektet kom från det operativa programmet "Södra slättlandet". ■

LÄS MER

<http://www.ibv.hu/>

www.kwf.at

Här sörjer man för innovation och teknik på fälten

PROJEKT

Nätverket Agripir upprättades som svar på en växande oro för hur sektorn för traditionellt högländsjordbruk i den franska och spanska Pyrenéregionen skulle kunna hålla sig konkurrenskraftig på jordbruksmarknaderna.

Projektet finansierades av det operativa programmet "Frankrike-Spanien-Andorra" för programperioden 2007 till 2013. 2012 satte man igång att leta efter innovativa lösningar på några av de problem som lantbrukarna i bergen på båda sidor om den fransk-spanska gränsen drabbades av. Som ett första steg skapades nätverket Agripir, med 150 organisationer och över 300 personer från jordbruksindustrin, forskningsinstitutioner, högtekniska små och medelstora företag och lokala utvecklingsbyråer.

Företag från sektorerna IT, elektronik och rymdfart arbetade ihop med forskare, kluster och utvecklingsbyråer för att ta fram praktiska åtgärder som kunde ändra synsättet på högländsjordbruk i Pyrenéerna. Huvudsyftet var att fördela resurser och finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) för att identifiera och stödja forsknings- och utvecklingsprojekt med genuin ekonomisk potential.

Nätverket Agripir, som driver det treåriga initiativet, fastnade till slut för fem olika innovationsprojekt som skulle ta deras ambition framåt. I slutet av 2015 hade projekten slutfört forsknings- och utvecklingsfasen och höll på att förbereda marknadsföring av sina produkter, processer och tjänster.

High-five

I projektet **E-PASTO** utvecklades en prototyp av en geolokaliseringseenhet, med vars hjälp lantbrukarna kan lokalisera och hantera hjordar som betar på högt belägna sommarbeten. Boskapen har på sig högtekniska halsband där det sitter fast en stabil enhet, som gör att lantbrukaren kan övervaka deras position och betesvanor, definiera säkerhetszoner och förebygga stölder. Det lågfrekventa kommunikationsnätverket kan jobba självständigt i sex till nio månader, ge en position var 60:e till 90:e minut och varna lantbrukaren direkt via smart mobil, surfplatta eller dator om det blir ett säkerhetsintrång.

Som namnet antyder arbetar man också i projektet **COWMON** med ett system för ständig övervakning av boskap som rör sig

över stora och avlägsna högländsområden. Här är målet att utveckla en slutprodukt som är kostnadseffektiv och självförsörjande sett till energiförbrukning.

På samma sätt är syftet med projektet **HY-POWERBOX** att hjälpa lantbrukare att bli självförsörjande med den energi de behöver för att utföra sina dagliga uppgifter i svåråtkomliga områden.

Syftet med **LIVE-PRE-LIFE** är att skapa ett omfattande system som kan förbättra samboendet mellan stora rovdjur och boskap i bergsområden. Slutpaketet kommer att innehålla system för djurinhägnad, tidig upptäckt av rovdjursangrepp och aktiv utestängning av dem.

Slutligen utvecklar man i projektet **MASTECH** ett system som innefattar nukleär magnetresonans och termografi för att tidigt upptäcka mastit hos får, getter och nötkreatur.

Under den tid projektet har pågått ordnade Agripir-teamet också en "betesmarkfestival" där omkring 600 besökare, däribland turister och representanter från jordbruket, fick en introduktion till nätverket och de första projektresultaten. Andra evenemang var en konferens om vargar, nätverksworkshoppar och ett rundabordsmöte om framtida utmaningar för bergslantbruket, som tack vare Agripir nu inte längre kämpar i uppförsbacke.

Projektet fick en avslutande hyllning på sommaren 2015, då det valdes ut till finalist i RegioStars Awards i kategorin "Smart tillväxt: att släppa loss de små och medelstora företagens tillväxtpotential för en digital ekonomi". ■

**TOTALKOSTNAD:
958 500 EURO**

**BIDRAG FRÅN EU:
640 600 EURO**

LÄS MER

<http://www.agripir.com/fr/>

AGENDA

2 SEPTEMBER

Krakow (PL)

Konferens om investeringsplan

25 SEPTEMBER–1 OKTOBER

Izola (SI)

EU-strategi för Alpreionen
(EUSALP)

10-13 OKTOBER

Bryssel (BE)

Europeiska veckan för regioner och städer
(inkl. RegioStars-ceremonin)

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy
#ESIFunds

EUinmyRegion

flickr.com/euregional

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
@CorinaCretuEU

Mer information om dessa evenemang finns i avdelningen Kalendarium på webbplatsen Inforegio:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sv/newsroom/events/

Publikationsbyrå

Europeiska kommissionen,
generaldirektoratet för regional- och stadspolitik
Kommunikation – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bryssel
E-post: regio-panorama@ec.europa.eu